

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Koledar za december.

Namen molitve za december, določen od sv. očeta:

Udeležba sv. maše.

	Dnevi	Godovi	Posebni nameni molitve:	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
				ljubl. škof.	lavant. škof.
1	Sreda	Natalija	Vse dni naj se moli za trpeče in umirajoče vojake ter za srečen izid vojske.	Ljublj. Križ.	Marib. sv. Jož.
2	Četrtek	Bibijana		Boh. Bistrica	Bolnišnica
3	Petek	Frančišek Ks.		Lozice	Lembah
4	Sobota	Barbara		Zažorje ob S.	
5	Nedelja	Saba		Metlika	Ruše
6	Poned.	Nikolaj		Novo mesto	Sv. Lovrenc pri Mariboru
7	Torek	Ambrozij		Mošnje	
8	Sreda	Prec. sp. D. M.		Ljublj. stol.	Dev. Marija v puščavi
9	Četrtek	Sirij		Kamnik, žup.	Sv. Križ
10	Petek	Loret. M. B.		Kokra	
11	Sobota	Damat		Studenec	
12	Nedelja	Sirenij		Loka, uršul.	Selnica
13	Poned.	Lucija		Dražgoše	
14	Torek	Spiridijon		Grahovo	G. Sv. Kunig.
15	Sreda	Kristina		Zagradec	Sv. Mar. na P.
16	Četrtek	Evzebij		Adlešiči	Sv. Bar. p. M.
17	Petek	Lazar		Sorica	Sv. Mart. p. V.
18	Sobota	Gracijan		Turjak	Sv. Peter niže Marib.
19	Nedelja	Prič. por. D. M.		Lipoglav	
20	Poned.	Liberat		Sava	
21	Torek	Tomaž, ap.		Krašnja	Cerkev šolskih sester
22	Sreda	Demetrij		Ovsiše	
23	Četrtek	Viktorija		Ljublj. Mar.	Sv. Alojzij v Mariboru
24	Petek	Adam in Eva		Harje	Dev. Marija
25	Sobota	Roistvo Gosp.		Vipava	Mati milosti v Mariboru
26	Nedelja	Štefan		Postojna	
27	Poned.	Janez Ev.		Vrh pri Vinici	
28	Torek	Nedolž. otroci		Rateče	Sv. Mart. n. K.
29	Sreda	Tomaž, škof		Semič	
30	Četrtek	Nicefor		Košana	Stolnica v Mariboru
31	Petek	Silvester		Ljublj. bog.	

Odpustki

za mesec december 1915.

2. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

3. Petek, prvi v mesecu. Sv. Frančišek Ksaverij. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa dvojen popolni odpustek pod istimi pogoji kot včeraj; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega ter molijo po namenu sv. očeta; d) udom »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo za razširjanje »Dejanja sv. Detinstva«.

4. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete

zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, ter molijo po namenu sv. očeta.

5. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če obiščejo bratovsko kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski kapeli nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

8. Sreda. Praznik brezmadežnega Spočetja Marije Device. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa, kakor 2. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom bratovščine presv. Srca Marijinega; e) udom rožnovenske bra-

Dobrodelnost ob času vojske.

V zadnji številki »Bogoljuba« ste videli naslikano sv. Elizabeto, kako deli revežem štruce. Sveta Elizabeta se navadno vedno upodablja kot delivka miloščine. S tem se nam hoče predstavljati kot vzor dobrodelnosti.

Šest dni pred godom sv. Elizabete, 11. novembra, pa obhajamo spomin svetega škofa Martina. Tega svetnika nam pa slikarji navadno ne kažejo v škofovski opravi s škofovsko kapo na glavi in palico v roki, ampak na konju, ko seka svoj plašč na dvoje. Revež ga je poprosil za kako obleko; ker je Martina samega zeblo in mu ni mogel dati plašča celega, dal mu ga je vsaj pol.

Ta dva, sv. Martin in sv. Elizabeta, sta nam učitelja dobrosrčnosti in dobrodelnosti. Vedno, a zdaj v času vojske še posebno.

»Reveže boste vedno imeli«, je dejal Jezus lakomnemu Judežu, ko ga je jeza lomila zaradi tistih kapelj olja, kar ga je Magdalena vlila na Gospodove noge. Reveže res vedno imamo. Toda toliko in takih kakor zdaj v času te svetovne morije še menda ni videla zemlja.

Največji siromaki so pač ubogi vojaki, ki stradajo in prezebajo, trpe in krvave, ječijo v bolečinah in umirajo. — Siromaki pa bodo tudi po končani vojski, ko bodo mnogi brez roke, noge ali očesa, ali celo brez obeh rok, nog in oces. — Reve bodo tudi žene padlih mož; sirote bodo otroci, katerim bo vojska očete ugrabila. — Reveži so pa zdaj med vojsko tudi mnogi drugi, ki jih je že prej revščina trla, zdaj v tej draginji jih pa pritiska še hujše.

Kakor vojni čas zahteva posebno veliko in posebno pri-

srčne molitve, takó tudi izredne dobrodelnosti.

Pa je, hvala Bogu, tudi mogoče sedaj posebno dobrodelnost izkazovati. Kakor je namreč zdaj na eni strani veliko pomanjkanja, takó je na drugi veliko blagostanja. Toliko denarja še nikoli ni bilo med ljudmi kakor ga je zdaj. Ta denar sicer ni zlat ampak večinoma papirnat; plača pa le. Kakor bo vojska nekatere ljudi ob vse pripravila, takó bo mnoge obogatila.

Pri tem, kakor zdaj nekateri bogaté ali vsaj dobro služijo in žanjejo, se še veliko premalo v dobre namene daruje.

Da kmet svoje pridelke dobro prodaja, kdo bi mu tega ne privoščil?! Saj kmeta takó radi k steni pritiskajo, če ga le morejo. Zdaj je vendar prišel enkrat čas, ko se je prav posebno jasno pokazalo, da je kmet res steber vseh stanov in cele države. Za vojsko je kmeta ravno tako treba kakor vojaka. Želeti bi bilo, da bi vsled tega veljava kmečkega stanú sploh bolj zrasla, da bi kmečki ljudje sami svoj stan bolj čislali in ljubili, da bi ne bežalo od kmečkega dela vse, kar le more kaj drugega dobiti!

Če pa ti kmetič zdaj ob vojski prodaš svojega vola za tisoč, konja pa za poldrugi tisoč kron, a ti četudi za malo manj, skajži se Bogu hvaležnega in od tega lepega prejemka daruj vselej nekaj odstotkov za reveže ali sploh za dobre namene. Če bi dal tudi 10 ali 20 odstotkov, bi ne bilo nič preveč. boš pa imel tem večji blagoslov. Bolie vsekako, kakor če jih zapiješ. In ti mati-gospodinja, če prodaš dobro — kolikor ti postava ali mož postave, policaj

ali žandar, pusti — svoje kokoši in piške in jajca in mleko in zelenjavo in kar je drugega takega, kar gospodinja prodaja, stori ravno tako! — In če prejemaš p o d p o r b o za sina ali moža in ti kak vinar od tvojih potreb ostane, spomni se revežev! Morebiti se tebi v denarnem oziru ni še nikoli tako dobro godilo kakor zdaj v vojski. Vidiš, vsem se pa ne tako. Podeli jim od svoje obilnosti po zmožnostih!

Seveda pa ne velja ta opomin samo kmetu in kmetici, ampak vsem, ki v vojski dobro služijo: obrtniku in trgovcu ravno tako, in fabrikantu še bolj. Sploh toliko bolj, kolikor več kdo zasluži.

Morebiti pa ne veš, kam bi dejal svoj dar. Morebiti v svoji bližini ne vidiš posebnih potreb. No, ne skrbi, potreb je toliko in tako kričečih, da jim nikdar zadoštititi ne bomo mogli. Skoro da ti jih ni treba naštevati.

Omenim naj samo ubogih beguncev. Ti so naši rojaki, Slovenci z Goriškega, ki so morali popustiti doma polje in dom in bežati v največji naglici in največjem pomanjkanju z gorkega juga na mrzli sever. Še obleke niso utegnili vzeti v naglici s seboj. Zato pa slišimo, da sami in njih otroci v tujini trumoma umirajo. Medtem so jim pa laške granate razbile dom in prišli bodo domov — vsaj nekateri — na podrtijo. Ali si morete misliti večjo revščino? Ali ni tukaj pomoč silno in urno potrebna?

Omenim naj še enkrat — ker to spada posebno v delokrog »Bogoljuba« — duhovnih potrebščin za naše vojake: molitvenikov, rožnih vencev, svetinjc, škapulirjev itd. Spravili smo v Ljubljani za vse te potrebe skupaj — razen kar sta dala tiskovno društvo in deželni odbor — kakih 2000 K. To je sicer nekaj, vendar zelo malo — spričo velikih potreb in spričo velikih dohodkov, ki jih imajo zdaj mnogi, kateri naj bi teh dohodkov ne spravljali samo v svojo malho, ampak vedno po nekaj odstotkov za te velike potrebe. Ne zbirajte si zakladov, ki jih rija in molj snešta ali tatovi ukradejo; nabirajte si marveč

zaklade, ki vam jih nikdo ukrasti in snesti ne more, ampak bodo in ostanejo vaši vsi dolgo večnost.

Potreb je torej dosti. Toliko, da človek skoro ne ve, kam bi dal, da bi kaj prida zaleglo. — Ako pa ne veste, kam svoje darove pošiljati, je pripravljen tudi »Bogoljub« posredovati, sprejemati jih in oddajati dalje. Pa se nočemo nič vsiljevati, saj »Bogoljub« nima od tega nobenega dobička in nobene časti, ampak le nekoliko dela, skrbi in pazljivosti; in kdor »Bogoljubu« ne mara, naj odda svoj dar, kamor mu ljubše. Kdor mu pa zaupa, da bo darove prav oddal in razdelil, mu pa lahko pošlje; in sicer za katerikoli dobri namen: ali za vojaške duhovne potrebe, ali za begunce, ali za slepce, ali za invalide sploh, ali za sirote, ali za kaj drugega. Vsak lahko naznani svoj posebni namen; kdor pa ne ve, kam bi pravzaprav namenil, pa lahko pošlje tudi za dobre namene sploh; se bo že tja oddalo, kjer se bo čutila večja potreba.

Darovi se seveda lahko dajejo v denarju ali blagu: obleko, živila in druge potrebne reči. Tudi na ta način, da se revežu kaka potrebna stvar cenejše proda.

Na začetku tega pisanja smo si predočili kot naša vzornika sv. Elizabeto in sv. Martina. Zdaj na koncu nam pa stopa pred oči sv. Miklavž, ki stoji s svojimi darovi že pred durmi. Ta po vsem svetu priljubljeni sveti Miklavž je pa še prav posebno sloveč zgled radodarnosti in dobrotlosti. Kje Miklavža ne poznajo, in kako se ga veselijo, kamor pride! Kako veselje imajo otroci z Miklavževimi darovi!

Kako veselje bodo imeli tudi siromaki z našimi darovi! Ne želimo samo od Miklavža kaj prejeti; bodimo rajši sami radodarni Miklavži! Večja sreča je nam reč dajati kakor prejemati! ... Po zgledu dobrega sv. Miklavža delimo torej po možnosti potrebnim darove, napravljajmo žalostnim veselje, otirajmo solze z njih oči! ...

»Blagor mu, kdor se usmili reveža in siromaka; na dan sile ga bo rešil Gospod« (Ps. 40).

Nalagaj svoje premoženje na dobre obresti.

»Ali veste, gospod,« je rekel nekoč skopuh svojemu dušnemu pastirju, »kaj je najbolj žalostno pri smrti?«

»No, radoveden sem, kaj bi to bilo?« vpraša duhovnik.

»No, tisto, ker ne more denarja s seboj vzeti!«

»O pač! Vzamete ga lahko,« odgovori duhovnik, »le prav morate začeti!«

»O, to pa slišim danes prvič,« se zavzame skopuh. »No, kako se pa more to narediti?«

»Nič drugega ni treba kot da izpolnite besede Kristusove: Karkoli storite kate-remu mojih bratov, storite meni. Ako imate torej več denarja, zdaj veste, kako ga lahko na drugi svet seboj vzamete! Ako daste vsoto revežu ali za katerisibodi dober namen v božjo čast, jo položite Kristusu v roke; on jo bo hranil in bogato obrestoval do velikega dneva obračuna!«

Zamišljen se je poslovil skopuh od dušnega pastirja. Vzel si je besede k srcu. Velike vsote je nalagal pri Kristusu ter je umrl ljubljen od Boga, spoštovan od ljudi.

Letošnji advent.

Nastavljena je že sekira
na deblo našega rodu:
Mogočna bojna tromba svira
napeve groze in strahu.

Zakaj tako srdi se Večni
na borni naš človeški rod?
Oh, vsega kriv je greh nesrečni,
vsled greha tepe nas Gospod.

Vsled greha smrtna žetev zori,
kosi in žanje vojni meč.
S tem Bog pozivlja nas k pokori,
vsestranske sreče nam želeč.

Advent je, Cerkev nam oznanja
spokornega življenja čas;
da vstanemo iz grehov spanja,
da Večni se usmili nas.

Vse, kar je krivo, bodi ravno,
vse grudasto pa gladka pot:
Srce za milosti pripravno
zahteva zdaj od nas Gospod.

Nastavljena je že sekira
na deblo našega rodu;
medtem pa bojna tromba svira:
gorje drevesu brez sadu!...

Br. Gervazij.

Brezmadežna — prosi za nas!

»Tvoje brezmadežno spočetje, o deviška božja Porodnica, je oznanilo veselje vesoljnemu svetu!« Tako vsklika radostno sv. Cerkev v duhovskih molitvah na praznik Brezmadežne. Ne veje li iz tega tako milega praznika samega neko tajno, nadzemeljsko veselje, ki nehoté prevzema vsa Bogu in Mariji vdana srca? In umevno je to. Saj je s čistim Spočetjem Marijinim izšla človeškemu rodu svetla jutranja zarja, ki je oznanjala preveselo dejstvo: Solnce pravice — božji Sin prihaja, odrešit bedni človeški rod po Mariji, ki naj mu bo srečna mati. Mati božja, kako nebotična čast! Tej časti pa je morala biti primerna tudi izredna svetost. Zato jo je Bog že ob prvem početku, v spočetju, bolj odlikoval kot vse druge stvari: »Posvetil je Najvišji sebi stanovališče«.

Vsak Adamov potomec mora z žalostjo priznavati Davidovo izpoved: »V grehih sem spočet.« To je grd, ostuden madež na vsaki človeški duši, ki je zato Bogu zoprna: »posoda njegove jeze«. Le Marijo — bodočo Mater božjo — je Bog obvaroval tega madeža zaradi zasluženja Jezusa Kristusa. »Nič omadeževanega ni prišlo v njo. Ona je odsvit večne luči in ogledalo brez madeža. Čistejša je kot solnce in v primeri z lučjo je svetlejša.« »Vsa lepa je in madeža ni na njej.« »Glejte, kolika svetost, koliko veličastvo se nahaja v njenem Spočetju: oznanjujte njeno slavo vsem narodom!«

Brezmadežno spočetje je največja odlika Device Marije; je podlaga vse njene veličine; v njenem svitu se lahko da razlagati njeno božje materinstvo, nestrohlji-

vost njenega telesa, njeno vnebovzetje z dušo in telesom...

Zato sv. očetje opravičeno nazivljejo brez madeža Spočeto: največji čudež cellega vesoljstva, brezumno čudežev. S popolnim dopadenjem zrè na njo sv. Trojica in jo poveljuje; slavé jo nebeščani in zemljani; proslavljajo jo govorniki, pisatelji, pesniki, slikarji, stavbeniki; klanjajo se jej vse lepe umetnosti.

Vsako katoliško srce pa je v veselju zadrhtelo, ko je Rim dne 8. decembra 1854 razglasil Marijino brezmadežno Spočetje kot versko resnico, ki mora biti sveta vsakemu. Štiri leta pozneje je Marija sama — s hvaležnim veseljem pritrdila tej resnici, ko je, zroč proti nebu, zašepetala nedolžni Bernardici v Lurdu: »Brezmadežno spočeta sem.«

8. december se vsako leto pomladi; ž njim pa vsako leto na novo vzplamti v katoliških srcih ljubezen do Brezmadežne.

To je dan veselja za vse številne Marijine družbe, ki se zbirajo pod njenim sinjim praporom kot izbrane bojne čete za njeno čast; njej kot vzornici svoji prisegajo njeni sinovi in hčere na novo svojo zvestobo do groba: postati hočejo žive podobe prečiste nebeške Matere.

To je dan radosti za vse, ki so se popolnoma posvetili Mariji — kraljici src: »vse, kar smo in kar imamo, o Marija, tebi damo!« Varuj nas torej kot svojo last in posest.

To je dan veselja za verno, Mariji tako udano slovensko ljudstvo, pa tudi za vesoljno sv. Cerkev: »Ti si slava Jeruzalema, radost Izraela in čast našega ljudstva!«

Naj zagoré vsa naša srca v podvojeni ljubezni in udanosti do Tebe, o Brezmadežna! Zato neizprosno boj vsem, ki sramote tebe, o čista Mati, z grdimi, prekljnavskimi jeziki, ki govoré govorico pekla!

Ti pa, o Brezmadežna in premogočna, ki si strla kačji glavo:

Milostno poglej na nas
Mati Bogu mila,
bodi dobra nam vsak čas,
kot dozdaš si bila.

Čuvaj sv. katoliško Cerkev, da jej ne škodujeta pogubno prostozidarstvo na zapadu in razkolništvo na vzhodu! Ponižaj sovražnike sv. Cerkve! Obvaruj in ohrani naše tebi udano slovensko ljudstvo v teh tako burnih časih, ko se odloča naša bodočnost! Prosimo prisrčno in zaupno: »Ti ki si v blaženi, sv. noči kot čista Devica rodila božje Dete — Kralja miru, nagni njegovo Srce, da se nas usmili! Naj kmalo oznanjajo njegovi angeli: Mir ljudem na zemlji! Potem naj pa zavlada Tvoj Sin nad narodi in posamezniki, ki naj bodo vsi »svete volje« in naj zvesto služijo le Njemu in Tebi, o Najčistejša!«

»O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k Tebi zatekamo!«

Srce Jezusovo nedolžnemu srcu.

Človeška srca ljubim vsa,
saj cena moje so Krvi;
a zate mi iz duše dna
ljubezni večje žar plamti,
srce nedolžno.

Če kdo s telesnimi očmi
pogledal v tvoje bi srce,
da raj je videl, menil bi,
tako krasán pogled je v te,
srce nedolžno.

Svetloba solнца otemni,
je kakor prah zlato sveta,
in biser vrednost izgubi
pred leskom, kojegá ima
srce nedolžno.

Prekrasen — kraljev ne sveta —
si prestol Svetega Duha;
ž njim troedinega Boga
častiš kot gosta svojega,
srce nedolžno.

Lepote notranje odsev
je mirnojasen tvoj obraz,
oči pa tvojih mili sev
je sreče notranje dokaz,
srce nedolžno.

A glej, v posodi iz prsti
ta dragocen zaklad leži;
kot ona brž se razleti,
tako se hitro izgubi
srce nedolžno.

Kot mrzla slana zamori
pomladnih cvetk lepoto vso,
tako greh naglo pokosi
duhtečo, belo lilijo —
srce nedolžno.

O da bi ne okusilo,
kako grenak je greha strup,
o da ostalo bi tako
kot zdaj si čisto, ti moj up,
srce nedolžno.

Zato še bolj kot bogataš
zaklad zastraži skrbno svoj,
zavaruj se, da ne izdaš
nedolžnosti, ponos ti moj,
srce nedolžno.

Orožja rabiš pa za boj,
da v beg sovraga zapodiš;
če bliža se, meč zgrabi koj,
drugače zmage ne dobiš,
srce nedolžno.

Življenje vse ravnaj tako,
da ko srce se umiri
ob smrti tvoji, poreko:
zaspal je angel med ljudmi —
srce nedolžno.

Do smrti sebe zatajuj,
ne kreni s križeve poti;
z orožjem močnim tem združuj
molitve meč vse svoje dni,
srce nedolžno.

A da ti ne opeša moč
in neutrudno se boriš,
pri meni najdeš le pomoč,
če celo meni izročiš
srce nedolžno.

Srce ti moje bodi vir,
pri kojem vedno se krepčaj;
da srčen si ohraniš mir,
pod moje varstvo se podaj,
srce nedolžno.

Kruh angelski ti moč bo dal,
da v boju boš kot lev junak,
nesreče te obvaroval,
da kdaj zajel bi greha mrak
srce nedolžno.

Viktor Čadež.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

3. Zgled.

»Vseh oči so obrnjene nate. Tvoja hiša in tvoje ravnanje jim je zrcalo in javna šola za pravilno življenje pred vsem svetom. Kakor ti delaš, mislijo, da smejo delati vsi. Varuj se torej, da kaj ne storiš, kar bi smeli po pravici grajati tisti, ki radi grajajo; in da ne bi morali zametati tvoje ga zgleda tisti, ki ga imajo posramati.«

S temi jedrnatimi besedami označuje sveti Hieronim moč dobrega in slabega zgleda, ki ga dajejo družini ali občini njeni predstojniki. Za vzgojno delo pa trdimo še več: Vsi naravni in nadnaravni vzgojni pomočki so brez koristi, če ne vidijo otroci na vzgojiteljih dobrega zgleda. Uči otroka in nadzoruj; obračaj ga na pravo z dobrim in s hudim; moli zanj in ga pošiljaj k službi božji in svetim zakramentom: prazen trud drevi in davi, če delajo vzgo-

jitelji drugače, kakor pa učijo. »Hočeš druge vneti, moraš sam goreti,« pravijo Slomšek. Redka, silno redka izjema je to in pravi čudež, če imajo slabi starši dobre otroke. Pa take čudoredke izjeme pametnemu vzgojitelju niti za hip ne omajejo resnice: Duša v zgajanja je dober zgled.

Čimbolj delujeta skupaj zdrav pouk in dober zgled, tem lepših sadov mora roditi vzgoja. Besede mičejo, zgledi pa vlečejo — to je stara istina. Zato je tudi Gospod Zveličar, nebeški vzgojitelj človeškega rodu, preživel na svetu najvažnejše dobe človeškega življenja — otroško, mladeniško in moško — da je dal v vsem lep zgled. V »Dejanju apostolov« piše o njem sveti Luka (1,1.): »V prvem pisanju (to je v svojem evangeliju) sem govoril od vsega, kar je začel Jezus delati in učiti.« Torej: najprej je sam delal, sam storil, po-

tem šele drugim priporočal in naročal. Apostoli so dober zgled tudi vneto priporočali svojim učencem in naslednikom. Škofu Timoteju (I. 4, 12.) piše sveti Pavel: »Zgled bodi vernim v besedi in obnašanji, v ljubezni, v veri, v čistosti!« In Rimljanom naroča (12, 17.): »Prizadevajte si za dobro, ne le pred Bogom, ampak tudi pred vsemi ljudmi!« — Sveti cerkveni učeniki niso mogli zadosti v živo dopovedati, koliko je vreden osobito pri otroški vzgoji zgled staršev. »Dela staršev,« pravi sveti Hieronim, »so knjige, iz katerih se učé otroci.« — In svetj Bernard zatrjuje staršem: »Le tedaj bodo imele vaše besede moč, če bodo vaši otroci tudi videli na vas, da ste res prepričani o tem, kar jim priporočate. Glas zgleda je mnogo čistejši in bolj doneč kot glas iz ust.« — Sveti Ciprijan je pridigoval krščanskim staršem: »Otroci zmiraj bolj pazijo na to, kar starši delajo, kakor na to, kar govoré. Dela staršev imajo tudi jezik, še bolj zgovoren, kakor je jezik v ustih.« — No, pa saj so celo paganski modrijani odločno trdili, da brez zgleda ni misliti na uspešno vzgojo. »Oni, ki vzgajajo mladino,« pravi modrijan Platon, »ji morajo za zgled kazati svojo lastno svetost.« In stari Seneka je trdil: »Dobro je, če ima mladenič blagega moža za zgled, da mu je pred očmi in ga posnema. Človeško srce mora imeti nekoga, da ga časti; če nima lepega zgleda, težko bo kdo hrepenel po popolnosti. Kdor si pa izvoli častitljiv zgled, bo kmalu tudi sam častitljiv.« — Ali pa pogledjte, krščanski vzgojitelji, naše narodne pregovore, kako jedrnato in jasno mnogi poudarjajo vpliv dobrega in slabega zgleda zlasti pri vzgojnem poslu: Kakor mati prede, tako hči tké; — če je mati spaka, je rada tudi hči taka; — kakor stari pojo, tako mladiči cvrče; — otroci imajo sto oči, pa poldruge uho; — od vola se uči orati volé; — če je oče junak, bo sin gotovo vojak itd.

Poizkusimo zdaj razvozlati uganke, **z a k a j** ima osobito zgled staršev toliko moč na otroško dušo.

Opozorili smo že spredaj na to, kako otroci radi druge **p o s n e m a j o**. Čim manjši so, tem rajši. Prva otroška vzgoja je navezana le na posnemanje in na nava-do. Stvarnik sam je položil v otroško dušo silni nagon zvedavosti, ki že detetu v zibelki ne dá miru, da mora vse videti in otipati. Pa tudi čuti dete kar po naravnem nagibu, da mu ni na nikogar bolj gledati kot na očeta in mater in na druge domače. Tem otrok vse zaupa. Zlasti zgled očetov

in materin je otroku kakor magnet; neudržno ga potegne za seboj. Kar storé oče in mati — misli otrok — to mora biti dobro in pravo. Nedolžna duša kar nič ne dvomi, niti ne slutí, da bi moglo biti grešno, krivično, napačno, kar vidi delati očeta ali mater. Nedolžni otrok je prepričan v dno duše, da sta oče in mati človeka brez napak in brez greha.

Vidiš zdaj, odkod silni, neodoljivi vpliv, ki ga ima zgled staršev na dušo in na srce otrokovo. Kar starši storé, kakor starši delajo, — tako sodi otrok — sme tudi on, in tako mu je tudi najbolj všeč. Prav nič ga ne skrbi, nič ne peče, če dela tako, kakor vidi očeta in mater. Saj sliši doma, v cerkvi in v šoli, da so mu starsi božji namestniki, torej za otroke zgledi kakor nobeni drugi. Zato jih posnema brez pomisleka in bojazni, posnema v govorjenju, v vedenju, v hoji, pri delu in jelu, pri molitvi in počitku, v mišljenju in čustvovanju, v dobrem in slabem. Rekli bi: kakor opeka — na solncu je gorka, v ognju vroča, v vodi mokra, na suhem suha, na ledu mrzla, v blatu opolzka; tako tudi otroška duša: kakršna je njena najbližja okolica, predvsem oče in mati, taka je pa sama. To je vedel že pagan Platon, ki je zapisal: »Oče in mati veljata otroku« skoro toliko kot Bog; na svetu ne pozna nič boljšega.

Pa tudi drugi odrasli, zlasti bratje in sestre, sorodniki in posli, botri in botre, nič manj pa tudi tovariši in tovarišice, silno veliko lahko koristijo otroku s svojim zgledom, pa tudi škodujejo. Vsak količkaj odrasel človek ima pač pri otroku vsaj nekaj veljave. Otroku se zdi: Ta več vé in boljše zna kakor jaz — hajd za njim! Kar vidi otrok na odraslih, mu je povečini vse všeč, pa sprejme vase. Ah, te otrokove oči! To so njegov prvi vodnik, zaveznik! Oči, oči — tem vse verjame, vse zaupa, vsemu odpira. Z njimi občuduje na odraslih moč, razumnost, spretnost, iznajdljivost, šegavost, preprostost in razkošnost, čednost in strast, vse . . .

Še več lahko trdimo: Niti živali niso otroku premalovredne, da bi jih ne posne-mal. Rad skače otrok kakor konj, se trga kakor mačica, poskakuje kakor petelinček, kuka kakor kukavica, se plazi kakor martinček, se skriva kakor miška, čeblija kakor ptiček . . . Vse mora kako ponarediti, naj je nerodno ali ugodno, snažno ali umazano, lahko ali težko. Posnemanje je deci pač uk in hkrati zabava. Deklica oskrbuje svojo punčko, jo umiva in ziblje,

Ave Domina Angelorum.

pestuje in pita, vodi na izprehod in polaga v zibelko, kakor vidi svojo mamo. Fantiči junačijo s konji in vozovi, s puškami in topovi, pokajo in vpijejo, jašejo in vpregajo, kupčujejo in kmetujejo — kakor vidijo svoje očete. Deklice kuhajo in pečejo, perejo in likajo, snažijo in pometajo — kakor doma matere. Stotero posnemanj dan na dan. Da, tako močan je ta naгон posnemanja v otroku, da ga ne oplašiti niti težava, niti neprijetnost, da le poizkusi, kakor delajo »veliki«. Kako mučno mora biti otroku v duši in pri srcu, v pljučih in v želodcu, ko si nažge in potegne iz očetove ali dedove pipel! Pa poizkusiti mora . . . Nobenega užitka nima, nobene slasti, še neznano hudo mu je, če pije vino, pivo ali celo žganje, pa le sili in tišči, dokler vsaj ne obližne. In iz tega obližovanja — kako rada se izcimi navada! Saj smo že omenili, da se po zgledih najbolj utrjujejo navade in razvade.

Kaj torej storiti? Vsak razumen človek mora po teh pojasnilih priznati: Zgled odraslih, posebno očeta in matere, mora biti otroku v padec ali v vstajenje, v zveličanje ali v pogubljenje, v gotovo srečo ali v neizogibno nesrečo. Ravnati je pri krščanski vzgoji tako:

Varuj predvsem, ti krščanski vzgojitelj, otroka z vso »kurbjo slabih zgledov!« Pohujšanje sicer mora priti,« pravi Gospod, »ali vendar gorje tistemu človeku, po katerem pride pohujšanje.« (Mat. 18. 7.) Pa zakaj gorje? Zato, ker pohujšanje tudi odraslemu človeku mnogo škoduje. Kaj pa šele otroku! Gospod Zveličar je zato še prav posebe naročil in zabičal: »Glejte, da ne zaničujete katerega teh malih!« (Mat. 18. 10.) — To se pravi: Glejte, da jim ne boste v »spotikol!« »Kdor pa pohujša katerega teh malih . . . bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja« (Mat. 18. 6.). — Kdor namreč niti pred otroki nima toliko obzira in do njih toliko usmiljenja, da bi jih vsaj nalašč ne pridil s svojim govorjenjem ali vedenjem, tak izprijenec zasluži, da se iztira iz človeške družbe in pokonča, kakor da je deroča zver. Otroku je namreč slab zgled nedopovedljivo bolj nevaren kot pa odraslemu človeku, ker otrok še nima jasnega presodka v dobrem in hudem. Zlo mnogo hujše nanj vpliva in mlado dušo silneje izkvari, ker se v mladostni lahko miselnosti ne povrne po vzbujeni strasti tako hitro trezni razum kakor pri doletnem, izkušenem človeku. Prej bo volk

jagnje in jastreb golob kot pa otrok zgleden, če srka vase strup slabih zgledov, četudi samo iz govorjenja ali vedenja svojih otroških tovarišev.

Pečjakov Francelj je prosil mater: »Oh mama, naj se grem igrat s sosedovim Mihcem! Najbolj rad ga imam; mi zmiraj kaj dá.« — Mati nato: »Le imej ga rad, naj ti dá ali ne. Igrat te pa z njim ne pustim. Mihec je rad jezičen; tudi zakolne, če mu ni kaj všeč; tudi kaj umazanega zine, če meni, da ga nihče domačih ne sliši.«

»Oh mati, saj ga ne bom posnemal. Še posvaril ga bom. Mene ne bo —!«

»Le potrpi, Francelj!« ga prekine mati, pa zajame kozarec čiste vode in veli fantiču: »Zdaj pa kani v to vodo kapljico črnila!«

Fantič gre in stori. Toda takoj osupel zakliče: »Oh, ena sama kapljica, pa je vsa voda umazana!«

Mati mu dé: »Zdaj pa dolij čiste vode do vrha, morda se umazana popravi?«

Otrok doliva in dolije prav do vrha. Toda skaljena voda se ne izčisti več.

»Vidiš,« pouči mati fantiča, »tako je tudi med otroki. En sam slab zgled, ena grda beseda, en napačen pogled zatemni lepoto otroške duše, pa je pohujšanje v nji neizločno in se ne spravi več iz nje, kakor ne črnilo iz čiste studenčnice. Zato se le rajši ogibaj sosedovega Mihca in drugih malopridnih otrok!«

Moder pouk je bil to! Res je: že slab zgled n e d o r a s l i h je otrokom silno nevaren. Kaj pa šele zgled d o r a s l i h, razumnih ljudi, in morda d a n še celo nalašč, namenoma? Včasih so začudo slepi in brezmislni celo najboljši starši, če se gre — na primer — z a p o s l e. Vse izpregledajo, vse potrpe, da le ostane ta ali oni oni pri hiši. Pa to ni prav. Naj bo sicer najdelavnejši hlapec ali najzvestejša dekla: če pa ni poštenega življenja in snažnega govorjenja vpričo otrok — proč ga daj, pa naj ti bo ljub in potreben kot edino oko! Kdo prešteje nesrečne otroške duše, ki so jih že izkvarili in pehnili v mlakužo pregreh malopridni pastirji, zapeljive pestunje, pohotni hlapci in razbrzdane dekletke? Medtem ko so starši spali, je pa hodil sovražen človek na njih vrtec in je sejal ljuljko med pšenico. In dobiček? Nekaj priskoparjenih kronic več (cena krvi!) v denarnici, zato pa kuga v družini med najdražjim.

Potem p o s t a r n i l j u d j e. No, stari očetje, stare matere, strici, tete ali drugi

ostareli sorodniki pri hiši pač niso tako nevarni, da bi mladini nalašč dajali slab zgled. Tuinsem se pa le kaj nakreti, četudi proti volji, na primer z opravljanjem, z jezikanjem čez »mlade«, s kimanjem pri mo-

litvi in službi božji, z neprevidnostjo pri oblačenju in slačenju, z nepaznostjo pri opravljanju telesnih potreb, s kako kletvico v nagli jezi ali pa, če jim zleze kak kozarec v lase. (Dalje.)

Človeku je odloženo umreti.

Star general je umiral. Okoli stoječi so tarnali na vso moč. General zbere zadnje moči ter reče: »Ne jokajte; red mora biti!«

Da, red človeškega življenja zahteva, da mora priti smrt; to je grenak sad Adamovega greha.

Zastoj se proti temu upira človeški um. Smrt zasadi svoj prapor že poleg zibelke novorojenčka; vihti ga nad upognjenim starčkom.

Da pa ne pozabimo svojega konca, nas k temu vedno opominja narava. Poglej živali! Pridejo in poginejo. Poglej v rastlinstvo! Drevesa rastejo, padajo, strohnel. Trava požene, pa zopet vsahne. Cvetlica se razcvete, pa zopet razspe.

Prav je vredila božja previdnost, da so nam prikrile okoliščine smrti. Kdaj, kako, kje bomo umrli, kdo to vé? In prav je takó! Ko bi to vedeli, bi morda obupali, ali pa še bolj žalili Boga.

Čemu bi pa tudi to morali vedeti? Saj še umirajoči večkrat noče verovati, da gré ž njim h koncu. Še takrat, ko ga že smrt drži za vrat, se oprijemlje vsakega upanja, kot se oprijemlje vtopljenec vsake bilke.

Pa kako različna je smrt! Nekateri umrjo hipoma; drugi hiraajo dolgo; nekaterih smrt je nasilna. Včasih je smrt lahka, včasih težka.

Pa bodi smrt taka ali taka, grenka je vsaka. Kdo pač more pogledati v božjo sodno knjigo, knjigo življenja? Pretekla leta so morda temna, polna grehov. In bodočnost? Zagrnjena je v neprodarno temo. Trda je smrt, ker je takrat konec igre. Mrtvi ne more začeti na novo igrati; a tudi nihče drugi ne more zanj igre nadaljevati.

Trenutek smrti je kratek. Pa tudi žalost zaostalih je kratka. Mine ena zima, grob se zaraste, — umrli je pozablien. Izpred oči, izpred spomina! Pa bodi umrlí tudi mogočnjak, ki je zgodovini dajal novo smer, njegov spomin obledi prav kmalo.

Smrt je stvar posameznika. Nihče ne more umreti namesto tebe. Sam boš umrl, sam boš sojen.

Eno velja: Konec dober, vse dobro! Da bo pa konec dober, živi brez greha, kot prijatelj božji; izvršuj mnogo dobrih del!

Kakršno življenje, taka smrt. Kar človek seje, to bo tudi žet.

Prosi Boga, Marijo za stanovitnost do konca. Uživaj nebeški kruh življenja! Potem se pa vdaj v sv. božjo voljo. Kedar pride smrt, te bo našla pripravljenega. Lahko boš vzdihnil: »Pridi, o Gospod, pridi!« In Gospod bo prišel ter te popeljal tja na vedno zelene livade, kjer ni več smrti, tja kjer cvete večna mladost.

Skrivnosten glas.

Bilo je v hudih dnevih 1. 1870., ko se je vršila krvava vojska med Francijo in Prusi. Končan je bil dan po vroči bitki. Zmagali so Prusi. Po hodiščih zapuščenega, na pol podrtega gradu so polegli pruski vojaki. Smrtnotrudni so se zavili v svoje plašče ter pospali kot snopi.

Sredi med njimi je počival mlad vojni duhovnik o. Rainhold Hartman. Tudi on je ležal, zavit v svoj plašč. Zvil si je vrečo ter si jo podvil za zglatve. Tako je trdo zaspal — spanje pravičnega.

Hipoma se sklone ter podpre na desno roko. Zdi se mu, da ga tuj glas kliče; saj je čul jasno klic: »Rainhold, pridi!«

Pogleda po vojaki; a ti spé trdo; čuje jih le globoko sopsti. Da bi se komu ljubilo v takih okoliščinah šaliti se, ni bilo mogoče. O tem je bil duhovnik prepričan. Pred seboj vidi v mesečni svetlobi skozi odprta grajska vrata bojno polje in stotine spečih vojakov. Toda vse je tiho kot v grobu. »Zmotil sem se, sanjal sem,« šepne sam sebi.

In zopet leže k počitku. Toda zopet isti glas: »Rajnhold, pridi!« Sedaj je torej čul klic čuječ; o kakšni zmoti ni govora.

Duhovnik skoči pokonci ter prehodi vrste spečih vojakov. Nič se ne gane. Stopi zopet med grajska vrata ter zre pozorno po bojnem polju, posejanem z mrličji; bajno obseva speče in mrtve blede mesečna svitloba. In zopet čuje tretjokrat iz daljave mil, tožeč klic: »Rajnhold, za božjo voljo, pridi!«

Bila je torej resnica. Ranjen, morda umirajoč bojevnik ga kliče in hrepeni po njem. Kurat si hitro ogrne plašč, vzame štolo ter neustrašen stopi na bojno polje.

Hitro stopa med mrličji, opazujoč njihove obraze.

Toda vse mrtvo! In vendar se ni mogel odločiti, da bi se vrnil na grad k počitku.

Vest ga je opominjala: »Nekdo potrebuje tvoje pomoči; skrivnostni glas je resničen. Išči, da najdeš onega, ki je klical!«

Naposled pride do nekega roba; pred seboj ugleda globok prepad. Ni li to bolestno ječanje iz globine? Kurat posluša pazno. Stopi na rob prepada ter zakliče: »Ali je kdo tu doli, ki bi rad pomoči? Oglasi se!« In tiho kot dih se čuje iz globine: »Pomagajte!«

»Tukaj torej!« zašepeče duhovnik; nekak mrzab ga pretrese. Takoj začne plezati po prepadu, kar pa ni lahko šlo, ker se mu je pod nogami trgala zemlja in je le malo lunine svitlobe prihajalo v prepad. Naposled se mu le posreči, da pride na

dno. Pred seboj ugleda mladega vojaka, ki je potolažen vzdihnil:

»Hvala Bogu, gospod, da ste prišli! Prepričan sem bil, da me verne duše in sv. Barbara, h kateri sem tako iskreno molil, ne bodo pustile umreti brez duhovniške pomoči!«

»Morda bo pa še bolje, mladi prijatelj, ako pokličem tovariše da te poneso na grad?« reče duhovnik.

»Ne upam več, gospod! Prestreljen sem skozi prsa; potem sem pa še padel v ta prepad. Čutim, da se mi bliža smrt. Prosim lepo, povejte me!«

Z veliko težavo se izpove. Ko je dobil sv. odvezo, mu je žarelo lice od notranje sreče. »Tisočera hvala Bogu in vernim dušam! Sedaj brez strahu in rad stopim pred sodnika.«

Rad bi bil umirajoči prejel tudi sveto popotnico; toda ni bilo mogoče. Duhovnik pomaga bolniku, da se na duhovni način združi z Zveličarjem. S kakšnim hrepenenjem, s kakšno ljubeznijo je to storil! Duhovnik je bil globoko ganjen ter prepričan, da bo Zveličar tej blagi duši odprl rajsko vrata.

Jutranja zarja je že vstajala ob gorah. Duhovnik je pa še vedno klečal poleg mrtvega vojaka ter goreče molil. Ko je nato stopal proti gradu, je bil zelo resen in zamišljen. Večkrat je v poznejšem življenju pravil to izredno dogodbo. Vselej pa je pristavil: »Verne duše so me poklicale k temu umirajočemu; o tem sem prepričan; goreče jih je klical na pomoč; in pomagale so mu!«

Dan pred sv. obhajilom.

Ah danes je moj dan!
Tako je svetel in jasan
in v solncu topal!
Moja se duša kot žareči opal
v milosti Tvoji preлива...

Sanjajoča njiva pred menoj,
pevajoči gozd zeleni

in v livadi smeh otrok —
ah vse, prav vse je danes v meni.

In iz senčnih gozdov in zorečih polj,
iz smeha otrok in solnčnega soja
odmevati slišim Tvoj nežni glas:
Oj pridi, lepa moja, golobica moja!

R.

Zgubljeni poklic.

P o v e s t.

XXI.

Pretrpeti sem torej moral zadnjo poskušnjo! Bil sem vržen v svet — jaz, mladič brez skušnje.

Mati, držeča me za roko, mi je pripo-

vedala o sorodnikih, ki me čakajo, o prijateljih, ki po meni neprestano izprašujejo, o slovesnostih, ki so se zame priredile; milo mi je tožila, da je več ne ljubim — jaz, edina njena tolažba, njeno življenje.

»Hinko,« mi reče, »ti si torej v zavodu pozabil na četrto zapoved božjo, ki sem te jo tako skrbno učila: Spoštuj očeta in mater...?! Čas je, da že enkrat nehaš govoriti o špokornicah Tebaide in o nezadovoljnih pesnikih. Ne svetujem ti sicer, da se prepustiš zablodam in strastem, so namreč tudi nedolžna uživanja, ki ne kale miru vesti. Kako to? Hočeš mar zadušiti v srcu mladeniški ogenj? Mlad človek mora biti svoboden in zadovoljen.«

Še vedno ji nisem odgovoril; mislil sem druge reči: Mislil na zadnje besede ravnateljave, na Karla, ki ga nisem mogel pri odhodu niti pozdraviti. Blagor njemu! ... Kako dolgo se moram jaz boriti s skušnjavami in nasprotstvi! Bil sem zelo žalosten in sem začel jokati. Mati je mislila, da jokam vsled njenih besed. Poljubila me je na čelo ter zatrijevala, da mi odpusča.

Zaslepljena sirota!

»Toda Hinko« pravi dalje, »umiri se! Ni lepo, da prideš z objokanimi očmi v letovišče, kjer te mnogi pričakujejo z razprostrtimi rokami!«

Obrisal sem si solze, globoko vzdihnil in zaklical:

»Oh, mati, koliko zločinstvo si storila! Bog naj ti odpusti!«

Ona se je naredila, kakor da ne bi slišala.

XXII.

Evo me zopet v vrtincu svetnega življenja, v srcu onih družb, ki sem jih sklenil zapustiti za vedno.

Med menoj in materjo se je začela borba. Mati se je v odsotnosti očetovi čutila močnejšo. Vedno me je karala zaradi neprestane otožnosti. Bila je vedno pripravljena, da pobije vse moje razloge. Sirota ni ničesar razumela, ničesar uvidela; zaslepila jo je kriva materinska ljubezen.

»Hočem, da se posvetim Bogu,« sem ji dejal, »hočem, da živim in umrem le za njega, hočem biti svet!«

»Ali dragi sinko, mar te nisem sama učila, da moramo popolnoma pripadati Bogu. Toda lahko si njegov v kateremkoli stanu. Bodi torej dober, poslušaj svoje starše, pa boš svet! O koliki so se posvetili v svetnem stanu!«

»Res, ti si me učila tako in jaz sem ti hvaležen za to. Ali zakaj se upiraš volji božji, ki me kliče v svojo službo?«

»O volja božja, volja božja! Pa kako ti veš, kaj Bog hoče od tebe? Ti je-li mogoče poslati angela iz nebes, da ti je to povedal? Varaš se sinko, to so zmotne in na-

pačne misli, ki se ti motajo po razgreti glavi.«

»Veruj mati, da se ne motim; odločil sem se popolnoma izročiti Bogu! On me kliče v svojo službo in jaz se mu moram odzvati.«

»Videli bomo, Hinko, pazi kaj govoriš! Ti še ne veš, kako te ljubi tvoja mati, kako te obožava! Ti si bogat, bistroumen, od vseh ljubljien — pa hočeš biti duhovnik?! Ne bodi nor!«

Vsak dan sva govorila o tem in prišla do istega zaključka. Neprenehoma sem prosil Boga in mislil na pregovor: Pomačaj si sam, in Bog ti bo pomagal! Premišljeval sem, kako uresničim svoje želje. Prisilno stanje pa, v katerem sem se nahajal, se ni nič zboljšalo. Tako sem preživel več kot teden dni.

Oče se še ni vrnil; mati pa mi je strogo zabranila oditi, dasiravno sem jasno čutil glas božji, ki me je klical.

Sklenil sem pobegniti in se tako rešiti tega zavora. Po dnevu ni bilo mogoče, ker so preveč pazili na me in bi me lahko takaj dohiteli. Brez denarja bi bil prisiljen prehoditi peš dolgo pot, ki je skoro nič nisem poznal. Vsa vrata letovišča so bila po noči zaklenjena; a vendar je bilo treba bežati ponoči. Toda kako naj pridem iz letovišča, da ne prebudim sluga?

Bilo je ob eni uri ponoči; luči nisem prižgal, da ne zbudim suma. Pri mesečnini sem na listič napisal te-le besede: »Mati! Učila si me, da je treba Boga nad vse ljubiti. On pa hoče, da me ima pri sebi in jaz moram iti. Bog ti bo poplačal žrtev, ki jo pretrpiš. Z Bogom! — Tvoj Hinko.«

Oh, samo še enkrat vidim svojo žalostno in drago mater. Spi, toda njeno spanje je nemirno; samo zame, zame se dvigajo in padajo njene žalostne prsi.

»O mati!« sem rekel v svojem srcu, »rešiti se hočem tega težkega stanja, ki ni zame. Naj te čuva in tolaži najsvetejša med materami, ki je okusila muke na Golgoti. Bog mi dopusča, da te zapuščam, da se ne boš morala kdaj kesati in grenko jokati. — O mati, storil bom vse, da te potolažim. Bog ti bo povrnil radost srca, ko boš videla, da sem srečen!«

»Bežati moram, — bežimo!«

Grem tiho iz sobe uboge matere in pogledam v tiho noč. Povsod samota in tišina; samo slavček poje v tožnem, nočnem miru. »Pogumno! Vse za Boga!«

Premerim višino, zvežem dve rjuhi, jih pritrdim na okno in se spustim na tla... »Vse za Boga!«

XXIII.

Truden in onemogel sem dospel v samostan, toda v njem nisem več našel svojega ravnatelja, ker se je vrnil v zavod. Zato sem se predstavil svojemu novemu predstojniku, ki je bil dobro poučen o mojih razmerah. Povedal sem mu vse, kar se mi je pred kratkim dogodilo. Kleče sem ga prosil, naj mi odpusti, ker sem pobegnil od doma, in da naj se me za božjo voljo usmili: naj me sprejme v samostan. Rekel sem, da nočem več hrepeneti po svetu, ker me Bog kliče k sebi. Ravnatelj me je vzdignil, stisnil k sebi in rekel:

Dragi sinko, zdi se mi, da Bog v resnici hoče, da boš popolnoma Njegov. Njegovemu klicu si se odzval v pravem času; ravno jutri bodo preoblečeni tvoji tovariši in tako boš tudi ti lahko preoblečen. Mnogo preskušeni si moral prestati v svetu, še večja preskušnja pa je bila tvoja slepa pokorščina do nas, tvojih predstojnikov, kar je najboljšo priporočilo za onega, ki se hoče posvetiti redovnemu življenju.

Napisal je nekoliko vrstic, ki mi jih je izročil in rekel, naj se predstavim očetu asistentu; sam pa bo o vsem obvestil našo družino. Nato mi zapove, naj bom miren. Dejal mi je, da sem novinec ter naj se zato potrudim vstrajati v pobožnosti, ki jo sedaj občutim. — Prišel sem k novemu asistentu, ki je bil učitelj novincev. Prisrčno me je sprejel in me predstavil mojim tovarišem. Nato mi je dal neka potrebna navodila, me peljal po dolgem hodniku, odprl ena izmed stotih vrat ter rekel: »To je tvoja celica!« Nato me je pustil samega.

Tukaj sem bil torej sam, oddaljen od vsega in od vseh... Ali ne, nikakor nisem bil sam; bil sem s svojim Bogom. Njegovo sliko sem videl na križu nad posteljo. Ob postelji pa je bil klečalnik, malo dalje mizica z nekoliko knjigami in stol. To je bilo vse pohištvo novega in tihega stanovanja. Odprl sem okno: videlo se je na prostrano dvorišče.

»To je torej,« rekel sem obrnjen proti stenam sobice, »to je moja celica.« Nisem se mogel zdržati solz, jokal sem se od veselja. Padel sem na koleno pred razpelo in hotel sem tiho moliti, toda nisem našel besed, jokajoč sem samo ponavljal: »To je moja celica! Koliko sem moral pretrpeti, preden sem prišel v njo!«

Nato sem se zamislil. Mislil sem na svojo mater, žalostno in srdito zaradi mojega naglega odhoda; zbal sem se misli, da bi lahko zopet sama prišla in me s silo ugrabila iz samostana. — O, da bi se oče

kmalu vrnil in jo umiril! Čutil sem, da mi pešajo moči. Zdelo se mi je, da bi bil preslab za nov boj, moral bi podleči, ne mogel bi preživeti tako težke preskušnje.

Nato sem se vdal svojemu veselju in ponavljal: »To je moja celica! O da bi vedela moja mati za mir, ki ga mi je Bog tukaj podelil; štela bi se srečno in bi me blagoslavljal. Mirno se bom tu razgovarjal z Bogom; biti hočem svet, moliti hočem v sveti tišini za svoje starše, za svoje prijatelje, Bog jih blagoslovi in tako bom koristil tudi njim.

To je moja celica! Tukaj, v svetem miru, si bom prizadeval služiti Bogu, trpeti iz ljubezni do njega; delati hočem pokoro in bičati svoje telo. Mogoče se bo Bog sam ponižal, da me vidno obišče. Oh, ne, kaj si domišljujem. Bilo bi me strah veličanstva božjega. Hočem se učiti, postati hočem misijonar, spreobračati hočem črnce v Afriki in nevernike v Indiji.»

Iz teh misli me prebudi samostanski zvonec. Ves vesel grem z drugimi v obednico k večerji. Samostanska kuhinja gotovo ni bila enaka naši, vendar sem jedel z najboljšim tekom in z iskreno radostjo. Samo, da bi mi ne uhajale misli na mater! To je bil trn, ki mi je zbadal srce.

XXIV.

Naslednjega dne smo bili kleriki v hišni kapeli preoblečeni. Odšel sem s svojimi tovariši v sijajno razsvetljeno cerkvico, ki je bila vsa okrašena s cvetjem in starinskimi, bogatimi preprogami. Oltar je bil okinčan z mnogimi lilijami, ki so bile lepo postavljene med svečnike in pozlačene piramide, na katerih je bilo več kot sto cvetic.

Vsak izmed mojih tovarišev je imel enega domačega, ki je bil navzoč pri mili in ganljivi svečanosti; a jaz sem bil sam! Ko sem dobil od ravnatelja talar, sem odšel v zakristijo, da ga oblečem. Tovarišem so pomagali njih roditelji, ki so ginjeni in z veseljem hvalili Boga za to milost, a jaz...? Naenkrat sem začutil, da me je nekdo hitro prijel za rame in rekel:

»Dragi sinko, pridi, da ti pomagam.« Bil sem prevzet od radosti; bil je moj oče, ki je od ganjenosti jokal. Takoj sem ga vprašal za mater; rekel je, da se je na njegove besede umirila.

Oče, ki me je ljubil z neizrekljivo ljubeznijo, je vedno želel, da bi bil jaz srečen. Tudi mamica me je ljubila, iskreno in materinsko, a je v svoji slepi ljubezni storila vse, da me odvrne od mojega poklica. Na-

sprotno je oče, izkušen in pameten mož, videl, da bi me storil nesrečnega, če bi nasprotoval moji želji. Mogoče je še mislil, da ne bom mogel dolgo prenašati raznega pomanjkanja v samostanu. Zato je pustil, da poskusim novo življenje. Ostal je dolgo pri meni. Bolelo ga je, da izgubi sina; ko

sem mu pa rekel, da morem samo v samostanu najti svoj mir in svojo srečo, se je potolažil in pomiril.

Pri odhodu me je večkrat ljubezniyo objel, me blagoslovil in rekel: »Bodi srečen, moj sinko, uživaj ono srečo, ki jo more podeliti človeku samo Bog!«

(Dalje.)

Moj novi dom.

Zaprl si celico za mano,
poklical me na novo pot;
sledila sem ti s solzo vdano,
ti štel si žrtve, o Gospod.

Ti sam si bil takrat ob meni,
ko je zastajal moj korak,
ko so drhte le misli v eni:
zapuščam kraj neskončno drag.

Odšla sem... Vse je dalja skrila:
moj ljubi dom, moj tihi raj,
vsa srca, ki sem jih ljubila,
ki k njim moj duh hiti nazaj.

Tam celica samotna sanja,
in v nji spomini srečnih let;
tam tabernakelj, nanj naslanja
se poznih rož dehteči cvet.

Tam so ostala pota bela,
ob njih jesenskih rož škrlat,
in krizantema nerazcvela
in dalij kelih žarnozlat.

Vse je v daljavi tam ostalo,
edino ti si šel z menoj,
z menoj si šel v domovje malo,
zaprl se v tabernakelj svoj.

Sem našla kelih in pateno
in večno luč in hostij žar...
Ti plačaš žrtve z drago ceno —
moj novi dom je tvoj oltar.

V Idriji, 6. novembra 1915.

M. Elizabeta.

Čudodelna Varhinja ljubljanskega mesta.

Ljuba nam je slika, ki nam predstavlja nebeško Mater, ko pritiska na svoje srce božje Dete, ponosni smo na svojo veličastno mater Marijo, ko jo opazujemo v njenem brezmadežnem spočetju in veselimo se njene sreče ob sliki njenega vnebovzetja in kronanja. A v današnjih hudih časih pa je zlasti mila našemu žalostnemu srcu slika Dolorose — žalostne Matere božje. — Ko je nesel naš Odrešenik težak križ, je potolažil žalostne jeruzalemske žene. Nikjer pa ne beremo, da bi bil Kristus Gospod na tem žalostnem potu potolažil tudi svojo bridkosti polno Mater, ki je bila pač Sinove tolažbe najbolj potrebna in vredna. Kajne, čudno bi se nam zdelo to ravnanje Zveličarjevo, če bi nam luč vere ravno v tem dejanju ne odkrila mile skrivnosti. Božji Odrešenik svoje Matere ni potolažil zato, da je mogla ona postati mati žalost-

nih in zatiranih ter njihova tolažnica. Zato smo upravičeni iskati utehe in pomoči pri žalostni Materi. In častitljivo sliko Mater Dolorose hrani tudi naša Ljubljana v svoji, zaradi starosti znameniti cerkvi sv. Florijana. Želeti pa je, da bi pri tej milostni podobi, »Čudodelna Varhinja ljubljanskega mesta« imenovani, ne iskali leka samo Ljubljančani, temveč zatekajo naj se k njej vsi Marijini častivci, ki obiščejo belo Ljubljano. Ne ljubimo pa nobene reči, ki je ne poznamo, zato naj te skromne vrstice naše ljudstvo nekoliko seznanijo s to čudodelno Varhinjo.

Znameniti ljubljanski zgodovinar in goreč Marijin častilec Gregor Dolničar je pred 200 leti opisal takratna Marijina božja pota. Med drugimi omenja tudi našo čudodelno sliko, o kateri poroča: Ko so sezidali zaobljubljeno cerkev sv. Florijana, je ne-

kdo daroval to sliko ter jo obesil ob velikem oltarju na steno. Toda nikdo se ni zmenil zanjo. Kar pride 8. maja 1693. leta v cerkev oslepeli kuhar Leonard, ki je poprej služil pri turjaškem knezu, doma pa je bil v Gradcu. Ko poklekne pred milostno podobo, naenkrat spregleda. Od tedaj pa so začeli častiti žalostno Mater božjo. Postavili so milostno sliko pod kor, kjer so jo štiri leta goreče častili. Vsak večer so po avemariji molili litanije, ki se jih je udeleževala velika množica. Zbirali so tudi darove za posebno kapelico, kamor so l. 1698. prenesli milostno podobo. Tu se še vedno gode čudeži, piše dalje Dolničar. Podoba je napravil l. 1639, neki T. Kundšek. Ljubljanski škof Ferdinand je podelil 40 dni odpustka onim, ki se udeležijo večerne pobožnosti ali če opravijo posebno pobožnost, če molijo sedem češčenamarij ali če gredo s procesijo. — Tako Dolničar.

Da so imeli naši dedje res zaupanje do šentflorijanske žalostne Matere božje, nam pričajo obilne procesije, ki so se vršile njej v čast. Pred kratkim nam je poročal o njih »Slovenec«: L. 1704. ob veliki vojni sili je bila 14. marca slovesna procesija od stolnice k sv. Florijanu. Jezuitski pater Hoffsteter je lepo in duhovito klical v svoji pridigi žalostno Mater božjo, naj reši stiskano domovino. Istega leta 2. septembra je šla procesija radi suše k sv. Florijanu. Drugi dan je dobro deževalo. — L. 1705. je bila v juniju huda suša. Ljudje so prosili

dežja in šli v procesijo od stolnice k žalostni Materi božji pri sv. Florijanu. Še isti dan je deževalo. — L. 1712. je šla 11. oktobra procesija zopet tja, da bi prenehala goveja kuga, kar se je tudi res zgodilo. — L. 1714. so šli milostno Marijo prositi suhega vremena. Naslednje leto je razsajala po Ljubljani nalezljiva bolezen, ki je tirjala ogromno žrtev; samo 9. maja so pokopali 50 oseb. Ponoči je šla prositi procesija od stolnice k milostni podobi. Udeležil se je procesije tudi deželni glavar, pridigal je jezuit o. Gastringer.

Da tudi mi nočemo zaostajati za gorečimi našimi dedji, smo pokazali z velikansko procesijo 13. junija letošnjega leta, ko je 10.000 ljudi z najvišjimi kranjskimi dostojanstveniki spremljalo čudodelno Varhinja ljubljanskega mesta po ljubljanskih ulicah ter prosilo Marijo miru in zmage. — Ali ker nismo bili precej uslišani, bomo li sedaj odnehali častiti čudodelno žalostno Mater božjo ter jo prositi pomoči? Gotovo ne! Spominjajmo se pomenljivih besed velikega papeža Leona XIII., ki jih je zapisal v neki svoji okrožnici: »Mi celo verujemo, da se bo Marija izkazala tem bolj čudovito, čem dalje se pusti prositi.«

K sklepu bodi omenjeno še to, da slika, ki je na velikem oltarju pri sv. Florijanu, obrnjena proti cerkvi, ni prvotna, temveč novejša, ki jo je naslikal Herrlein leta 1789. Prvotna pa je shranjena za to sliko, obrnjena proti oltarju. **Marianus.**

Gema Galgani.

(Priobčuje Srečko.)

Zgled pokorščine.

Drugič zopet ji je bilo prepovedano ostajati zvečer čez določeno uro z Jezusom, da bi ji ne zmanjkalo časa za spanje. Nekega četrtega večer se ji Jezus zopet prikaže kot po navadi. Gema je deležna vsega njegovega trpljenja, — kar udari določena ura. »Kaj storiti?« pripoveduje sama. »Jezus je še ostal, a je dobro videl, v kako zadrego sem prišla. Če sem hotela ubogati, sem morala pustiti Jezusa, ker je določena ura že potekla.« — Isto se je zgodilo večkrat tudi njenemu angelu varihu.

Jezus jo je ljubil in ji zato izkazoval nešteto pozornosti in posebnih milosti. Dal ji je n. pr. natančno vedeti, kdaj bo dobila kako pismo od o. Stanislava. Ona je to

naznanila že poprej z vsemi podrobnostmi. Da jo poniža, jo je vodnik raditega pograj, češ, da je to fina ošabnost in lahkomiselnost. In Gema: »Kleče Vas prosim, oče, odpuščanja,« mu je pisala, »nikdar več ne bom skušala prorokovati proti Vaši volji.« In kako si je dobro zapomnila sleherni nauk, priča, kar piše več mesecev pozneje: »Veste, oče, spet sem zmagalal! Zjutraj ravno še pred svetim obhajilom, sem zvedela z gotovostjo, da dobim danes Vaše pismo. Morala sem nekoliko trpeti, tako velika želja me je obšla, da bi to povedala, a sem jo premagala ter bila tiha, kakor mi je bilo ukazano. Kajne, da je prav tako?«

Boječ se za njeno rahlo zdravje ji je

Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji...

spovednik končno prepovedal vse prekonavadne pojave Kristusovega trpljenja v noči od četrtega na petek. In glej čudo: tudi ta nenavaden pojav je ponehal vsaj na zunaj. Nebeški povzročitelj sam se je pokoril zapovedi svojega ponižnega namestnika. Gema je bila tudi tako popolnoma zadovoljna, čeprav jo je prepoved veliko stala. Tako-le piše o. Stanislavu: »Spovednik mi je prepovedal vsako izvanrednost, in vse gre prav. Toda koliko me stane!« — V imenu pokorščine je nekoč resno bolna nagloma vstala ter zdrava zapustila posteljo. Od tedaj se je vedno pogosteje zatekala po slična povelja, bodisi k spovedniku, bodisi k dušnemu vodniku: da mora zapustiti posteljo, da mora ozdraveti, da mora priti k zavesti... In res je Gema lahko mahoma ubogala tudi v tem.

Kako draga je Bogu ta krepost, je razvidno iz besed, s katerimi jo je on sam ali pa po angelu priporočal. »Pokorščino, pokorščino!« ji je ponavljal skoro v vsaki prikazni. »Slepo pokorščino! Popolno pokorščino!« Ti moraš biti kakor mrtvo truplo; vse, kar ti bodo rekli, izvrši hitro in prostodušno! Če se je količkaj pregrešila zoper to čednost, jo je Bog sam ostro pogrjal: »Ubogati moraš do žrtve,« ji je rekel, »sicer te bom prepustil samo v roke tvojega sovražnika.« »Ako se ne preмагаš,« jo je opominjal angel varih, »in ne

storiš, kar sem ti velel, se ti nikdar več ne prikažem.« Gema pa se je kar najvestneje posluževala vsega, nauk in žuganj, Jezusovih in vodnikovih besedi ter je kar vidoma napredovala na poti popolnosti.

Sčasoma se je tako privadila pokorščine, da je samo v njej našla mir in odpočitek. »Kako tolažbo,« pravi sama, »čuti moje srce v vaji pokorščine, ki mi prinaša tolik mir, da si ga kar ne znam raztolmačiti! Hvala Vam, moj oče, da ste mi odkrili vrednost te lepe čednosti in da ste mi dali toliko nasvetov in nauk, ki so me rešili toliko in tako velikih nevarnosti! Zato pa hočem s pomočjo milosti božje vedno ubogati vse, kar mi bo zapovedano, da bo zadovoljen moj Jezus.« Kmalu je že tudi lahko poročala, da vsled neprestane vaje ne čuti več težave v stvareh, ki so jo stale poprej veliko truda. Prejela je tudi milost, ki jo prejmejo vsi, ki so iz srca pokorni: »Jezus mi je razodel, da bo razodel Vam svojo voljo gledé mene, če ga bom le ponižno prosila, kar sem že storila. Tako popolnoma mirno čakam, da se zgodi nad mano v vsem sveta volja božja.«

In v tem ravno je višek popolne pokorščine: zadovoljnost, radost nad zatajevanjem samega sebe. Gema je dospela na ta višek. Ima torej pravico do Gospodove obljube: »Pokoren človek bo prepeval zmago.« (Dalje.)

Kaj vleče te k meni, Gospod?

Ti prideš pod streho mojo,
ti Večni, ti stvarstva vladar?
Da lahko prihajaš do mene,
si v marmor izklesal oltar, —
kaj vleče te k meni, Gospod?

Za solnce, za luno sijajno
razpel si kraljev baldahin,
dal zvezdam palačo si bajno,
dal orlom si gnezdo pečin, —
kaj vleče te k meni, Gospod?

Glej, srna počiva na mahu,
ki ves je s kristali odet;
ti, Jezus, ti skloniš se k prahu,
ti sam, ki neskončno si svet, —
kaj vleče te k meni, Gospod?

So limbarji v bisernih vazah,
med demanti rože dehte;
studenci teko po oazah, —
tvoj dom naj bo moje srce?
kaj vleče te k meni, Gospod?

Kaj vleče, o Jezus, te k meni,
kaj drugega? Moja slabost!
Le te sem bogata, o skleni
se z revščino, večna Svetost!
Ostani pri meni, Gospod!

M. Elizabeta.

Srce Jezusovo — ti si moje solnce!

(Dalje.)

Sv. obhajilo v svitu božjega Srca.

Med besedami milega Zveličarja, ki nam jih je ohranil sv. evangelijski, naredé name poseben vtisk tiste, ki jih je spregovoril Samaritanki ob Jakopovem studencu:

»O, ko bi ti poznala dar božji!«

Besede te niso morda očitane; saj samaritska žena še poznala ni obljubljenega Mesija; so pa odsev prav nebeške dobrotljivosti ter milobe božjega Srca do te uboge, v grehih zakopane duše: »Bog je, ki govori s teboj; to je ura tvojega zveličanja; ne odlašaj; kličem te jaz Mesija-Odrešenik!«

Vse drugače pa govori — z očitajočim naglasom — iz tabernaklja isti Zveličar nam, ki bi ga morali dobro poznati:

»O, ko bi pač zadostno znali ceniti največji dar božji, — najsvetejši Zakrament, mene, ki bivam sredi vas v podobi kruha, hoteč biti vašim dušam okusna in močna hrana! Vi v svet zavérovani ljudje ne znate ceniti tega veličastnega, neprecenljivega daru; raje hlepíte po uživanju sveta, ki pa vam donaša le grenkosti! Kako hrepenim z vami jesti velikonočno Jagnje! Spreglejte vendar in spoznajte veliki dar, ki ga imate v sv. obhajilu!«

Že večkrat je mili Zveličar v svojem javnem delovanju opozarjal, kako velik dar je namenil človeškemu rodu. Jasno pa je ta dar — skrivnost svojega sv. Rešnjega Telesa — obljubil v Kafarnavmu, eno leto pred svojo smrtjo. Ko je ob vzhodnem obrežju Genzaretskega jezera z nekaterimi kruhi in ribami nasitil tisoče ljudi, je množica, hrepeneč zopet po kruhu, drla za njim.

Toda Jezus je to priliko porabil za svoj veliki namen: obljubil je dragoceno dušno, nebeško hrano, svoje meso in kri.

To obljubo je Zveličar zvesto dopolnil na predvečer svoje smrti na Sijonu. Priče so apostoli. O svoji ljubezni jim govori, o tako vzvišeni in požrtvovalni, da zastonj iščeš enake. On vé, da gre k Očetu; a ločitve ne more prenesti. Zato postavi kot spomin svojo skrivnostno zakramentalno navzočnost.

»Moj Bog« — vsklika blaženi arški župnik Vianej, — »ali je mogoče, da ljubiš naše duše v toliki meri? Dati si hotel našim dušam hrano. Ozrl si se po ustvarjenih

rečeh, pa nisi našel ničesar, kar bi imelo zanje dosti vrednosti. Naposled pogledaš náse ter skleneš, da boš dal v hrano sebe. Dušna hrana naša je telo in kri Boga samega!«

»Manhu,« s tem klicem začudenja so zrli Izraelci na mano, ki jo jim je poslal Gospod iz nebes. Tembolj opravičeno moramo klicati mi: »Manhu«, kaj je to? Brezkončno božje veličastvo, ki ga ne obsežeta ne zemlja ne nebo, je zakrito pod podobo kruha. »Kaj je to?« On, ki je ene narave z Očetom in Svetim Duhom, se tesno združi z nami kot hrana, da ne živimo mi, ampak da živi On v nas. Manhu! Kdo more to razumeti!

»Ubog, nizek hlapec uživa svojega Gospoda,« kliče sv. Cerkev. Živ kelih, živ tabernakelj postane njegovo telo. Ž Njim postane eno telo, ena kri; Kristusa nosi v sebi ter postane deležen božje narave. O čudo! Tako je pogrnil mili Zveličar veličastno mizo, položil nanjo svoje sveto Telo in Kri. Prve je povabil k nebeški pojedini apostole, za njimi pa vabi milijone in milijone. A božja miza se ne izprazni nikoli. Vabljeni smo tudi mi, presrečni, k združenju z njim! To je sveta zaroka med božjim Ženinom in našimi dušami. »Blagor jim, ki so povabljeni na ženitnino Jagnjetovo!« Saj zagotavlja Jezus: »Kdor mene je, bo živel vekomaj.«

Ko sem po zavžitju sv. hostije vtelesen sv. Rešnjemu Telesu našega Gospoda Jezusa ter je moje srce z njim eno — tedaj moram vsklikniti s sv. Magdaleno Paciško: »Ko je Bog v meni, mi več dati ne more! Dopolnjeno je.« To je višek ljubezni božje — dalje ista sploh ne more iti! Takrat »me vlada Gospod in nič mi ne manjka ... na sočne pašnike me je pripeljal.« (Ps. 22.) Ti sočni pašniki so pa bogate milosti sv. obhajila.

Pater Alvarez pravi: »Ko pride Bog v sv. obhajilo v dušo, ne pusti doma svojih dobrot, svojih milostnih oči, svoje tolažbe. Ne pride praznih rok, ampak bogat vseh dobrot. Kdor ima v posesti Boga, ima vse dobrote.«

»Moj opojni kelih, kako prekrasen je!« (Ps. 22.) Iz njega pije duša moč, sladkost ... V srcu, ki se je združilo v sv. obhajilo z božjim Srcem raste plamen božje ljubezni,

— pojema pa ljubezen posvetna. Ali ne gori tisti plamen v njem, ki je gorel v srcih učencev idočih v Emavs: Kako je gorelo najino srce, ko sva se razgovarjala z njim! Živi nebeški kruh je najboljšo zdravilo naših bolnih duš, je protistrup proti grehu; po njem se umiré strasti človeškega srca. Sv. Bernard pravi: »Ako kdo ne čuti tolikega nagnjenja jeze, nevoščljivosti, nečiste poželjivosti, naj se zahvali zato sv. Telesu in Krvi Kristusovi.« Kruh iz nebes da je nepremagljivo moč zoper napade hudobnega duha. Satan se ustraši usnic, oruđenih s presveto Rešnjo krvjo. Po njem okrepečani so hiteli prvi kristjani »kot levi bruhajoči ogenj«, smrtnim mukam nasproti.

Dal če dotekajo po drugih zakramentih reke milosti človeštvu, sv. obhajilo je vseh milosti brezmejni, pregloboki ocean. Njegovega bogastva ne more pregledati in umeti noben angel, ampak Bog sam. Ko bi bilo dano človeku pogledati mu v dnó, bi se njegovo srce stopilo v ljubezni...

* * *

Na knežji palači v Benetkah stoji na solnčni uri napis: »Non numero horas, nisi

serenas.« »Štejem le solnčne ure«. Kajpada! Saj more solnčna ura kazati le, če si je solnce! Tvoje življenje, dragi bogoljub, obstoja iz solnčnih pa tudi senčnih dni. Senčni so oni dnevi in ure, ki si jih morda preživel v grehih, služeč svetu. Solnčni pa so dnevi, ki si jih preživel v milosti božji; v najlepši, bolj kot v solnčni svetlobi pa se leskečejo in se bodo lesketali dnevi sv. obhajil. Kako praznični se mi zdé! Ni čuda, da je sveta oseba vzkliknila: »Ko prejmem sv. Rešnje Telo, se mi zdi, da izide solnce v mojem srcu!« Vrnite se, oj vrnite prvi časi krščanstva, ko so kristjani vsak dan uživali kruh nebeški! Tako je klical Pij X. blagega spomina nam vsem. Glejte, božja miza je pogrnjena! »Uživaj vsak dan ta kruh, da ti vsak dan koristi. Živi pa tudi tako, da ga lahko uživaš vsak dan«, ti kliče sv. Ambrož. Le enega pogoja ne prezri: Stopaj k mizi božji s čistim srcem, z ljubeznijo in hrepenenjem!

»Kakor hrepeni jelen po studencu, tako kopni duša moja po tebi, o Bog; mojo dušo žega po močnem, živem Bogu!«

(Dalje.)

Kaj porečejo ljudje?

Kratko je to vprašanje, le tri besede obsega, a vendar ima tisoče in tisoče ljudi zaslužjenih v svoje verige. Nobena vojska — niti ta svetovna — ne napravi toliko ujetnikov kakor te tri besede.

Grozen trinog je strah pred ljudmi. Strašne so njegove klešče, češ: Kaj porečejo drugi? Marsikdo, ki prisega na svoj značaj, na svojo samostojnost in odločnost, se boji ljudi. Revček! —

Kaj porečejo ljudje, pravi dekle in zamenarja pobožnost, opušča pogosto, vsakdanje sveto obhajilo.

Kaj porečejo ljudje, boji se mladenič, krepak kot hrast in sramuje se držati rožnivenec v roki, vpisati se v Marijino družbo; zgublja se s pokvarjenimi tovariši v noč in pohaja po gostilnah.

Kaj porečejo ljudje, si misli ta in ona in se proti svojemu boljšemu prepričanju še vedno oblači grešno, po spačeni modi.

Kaj porečejo ljudje, se izgovarja možak in ne gre v delavnik k sv. maši ter se ogiblje obhajilne mize.

Toda čemu bi naštevati vse te reveže in sužnje strahu pred ljudmi? Vredni so vsega pomilovanja.

Kar svet stoji, se ni še nikoli toliko povdarjala prostost kakor ravno v našem, 20. stoletju. Pa glejte! Ravno tisti, ki imajo besedo prostosti in neodvisnosti največkrat na jeziku, so najgrši strahopetci in hlapčuejo strahu pred ljudmi. Moderni svet je zavrnil strah božji, a boji se ljudi. Nad vse žalostno pa je, da je tudi v vrstah katoličanov in tudi takih, ki hočejo veljati za dobre kristjane, le preveč bojazljivosti in obotavljanja za dobro stvar. Mnogi se tega strahu kar ne morejo in nečejo otresti. Bili bi radi dobri, a na skrivnem, na tihem. Kristusov nauk pa zahteva od nas, da ga spoznamo pred vsem svetom. Po pravici vprašamo: Kje so neustrašeni značaji svetnikov in sv. mučencev, ki jih je rodila sv. vera?

Dragi bogoljub, mogoče je tudi v tvojih žilah preveč tega strahu? Dovolj mi, da te vprašam, kdo pa so pravzaprav tisti ljudje, ki se jih toliko bojiš, da radi njih opuščaš dobro ali morda delaš celo slabo? So li to najboljši? Ne! Večkrat so ravno najslabši. Pa bi se jih bal? Bal bi se, kaj porečejo? Naj porečejo, kar hočejo; na tihem te bodo gotovo spoštovali in imeli

rešpekt pred teboj! Spoštovali te bodo radi tvoje odločnosti pa gotovo vsi dobri; radi te bodo imeli in te hvalili. Hvalila te bo tudi tvoja vest in tvoj Bog. In to je zadosti.

Ob novem letu se spravljajo v red stari računi. Napravi se pregled čez staro leto in delajo se načrti za prihodnost. Tudi ti, dragi domoljub, boš gotovo napravil tak dušni račun pred Bogom in svojo vestjo. Želim ti, da bi bil ugoden za te in kazal veliko dobička. Nikar pa ne pozabi! Pravilna bilanca, pravičen računski zaključek ne sme kazati le dobička, ampak tudi izgubo, ker le na podlagi obeh je možno

dognati, koliko je bilo čistega dobička. Dober gospodar ne sme gledati samo na to, koliko je pridobil, ampak mora računati tudi vso škodo, ki jo je trpel. Še več! Preudariti mora tudi, kje in koliko dobička bi bil še lahko skupil, pa ga je zamudil ali zanemaril.

Kaj ti torej kaže pogled nazaj v preteklo leto? ... Mogoče ni ravno slabo ... Pa, ali bi ne bil morda še veliko lepši, ako bi te ne bil strah pred ljudmi oropal toliko dobrih del? ...

Potem pa dobro veš, kaj ti je storiti v prihodnje!
Z. C.

Iz vojske.

Božji mlini.

Zanesljiv vojak je pravil sledeče:

Naš feldvebel je klel Boga in nas vojake. Sli smo v vojsko na fronto. Pridemo tja. Prvi trenutek, ko stopimo v bojni metez, prileti našemu feldveblu krogla v usta in mu jezik popolnoma razcefra. — Vojak očitvelec je pristavil: Kaznovani feldvebel bo še živel, a nikoli več ne bo klel ne Boga ne vojakov, ker več govoriti ne bo mogel.

Vojak — dušni rešitelj.

Vojak, dober fant, pripoveduje:

Imel sem slabega tovariša, ki je godrnjal v vojski zoper božjo voljo. Skušal sem ga rešiti. Na dolgo in široko sem mu razlagal nauk o božji previdnosti. Popolnoma se mi je podal. Obljubil mi je, da o prvi priložnosti opravi sv. spoved, pojde na božjo pot in v bodočnosti da bo rad mnogo v cerkev hodil.

Vojak, ki to bereš, skušaj tudi ti reševati izgubljene tovariše. Postani vojak-misiionar!

Marija pomaga.

Bilo je dne 4. julija. Na jugozahodnem bojišču se je bil ta dan ljut artiljerijski dvoboj. Mi smo se, kakor po navadi, držali sicer v

dobrih strelskih jarkih. Kar naenkrat se vsuje toča granat, in sicer nekoliko za nami. Sovražnik je nas opazil in naperil vso moč ognja na pehoto. Izprva ni zadel bogve kaj, ali kmalu spozna, da razbija samo kamenje. V naslednjem trenutku že sipa velikansko število topov svoj smrtonosni ogenj ravno v naše jarke. Seveda je bil v naši poziciji takoj skoraj pravi pekel. Šumenje, prasketanje, stokanje, hropenje in treskanje granat vsega kalibra je delalo naravnost blazen prizor. V tem hipu se spomnim na našo Mater Marijo, molim prelepo molitev »Spomni se«. Takoj sem bil pomirjen in ko je v naslednjem trenutku udarila poleg mene granata, raztrgala tri moje tovariše na kosce in povrh še pet drugih težko ranila, se ni meni nič žalega zgodilo, dasi sem bil jaz v sredi onih nesrečnejev. In tudi potem so že padali projektili granat in šrapnelov celo dopoldne in nepoškodovan sem ostal jaz skoro edini v tisti okolici. Kakor vsak razvidi, je to skoraj nemogoče, le po višji nadnaravni sili se je moralo to zgoditi. Torej fantje in možje, kličite Marijo na pomoč, ona bo Vam pomagala, kakor je tudi meni. Lahko bode prenašali vse težave vojne, in ako je volja božja, se še zdravi in živi vrnete domov.

N. F., pešec pri c. in kr. 17. pešpolku.

Glasnik dijaških kongregacij.

Virgini virginum vitam!

Beati mortui, qui in Domine moriuntur! Blagor umrlim, ki v Gospodu zaspe! Ta misel nas tolaži, ko se z žalostjo spominjamo tudi na tem mestu štirih predobrih gojencev-kongreganistov iz zavoda sv. Stanislava, ki so se zadnje mesece preselili v večnost.

† Štefan Kočevár.

Ni še v drugo sneg pokrili groba Plevnikovega, in nov grob se je zročil nad truplom Štefana Kočevarja, kadetnega aspiranta pri domobranskem pešpolku št. 27. Bilo je ob Dnjestru 10. avgusta ob 5. uri popoldne, ko ga je sovražna krogla zadela v glavo in tako pretrgala nit njegovega pobožnega, upapolnega življenja. Besede, ki jih je vsako soboto molil v kongregacijski kapeli v čast sv. Stanislavu, upravičeno obrnemo lahko tudi na pokojnega Štefana: »Zgodaj je končal, pa je izpolnil veliko let; zakaj vseč je bila Bogu njegova duša; zato ga je hitro vzel iz srede hudobij.«

Ljubezen do Boga in Matere božje, ki so mu jo vcepili njegovi starši v Stranski vasi pri Semiču, je ljubeznivi deček prinesel s seboj v zavod, tu jo je gojil z vso skrbjo, dokler ni postal zgled krščanskega dijaka, in ponesel jo je s seboj na bojno polje. Kočevár je bil dijak po božji volji, dober, da, zgleden kongreganist, mladenič po letih, mož po mišljenju. Jezus v sv. R. T. je bil solnce njegovega življenja, Marija zvezda-vodnica njegovega življenja.

Bil je Štefan prijatelj molitve. Ni molil samo takrat, ko to ukazuje red v zavodu; med šolskim letom pač ni bilo dneva, da bi ne opravil adoracije pred tabernakljem, da bi ne bil obiskal kongregacijskega oltarja. Kadar je pri skupni sv. maši po sv. obhajilu pozvončalo, je bil Štefan reden gost, ki se je bližal mizi Gospodovi.

Kdo je bil bolj vnet za pogostno sv. obhajilo kot on, ki je celo vrsto let tako uspešno vodil evharistični Pijev odsek, dokler ni kot sedmošolec v oktobru 1914 moral odriniti k vojakom.

Duha pobožnosti je netil, kar žalibog pri dijakih tako zelo pogrešamo, s pridnim branjem nabožnih knjig in spisov. — Hotel se je pa vsestransko izobraziti, zato se je ukvarjal, kolikor mu je čas pripuščal, tudi z neobveznimi koristnimi predmeti. Vidimo ga kot delavnega člana v vseh družbinah odsekih. Nastopal je s predavanji, s kritiko; o njegovi ljubki pobožnosti do Matere božje pa pričata pisateljska poizkusa, ki ju je objavil kot tretješolec v družbinem listu: »Ustanovitev Marijine kongregacije«, dramatičen prizor, preveden iz nemščine, in »Nekaj misli o češčenju Matere božje«.

Kako dober kongreganist je bil, o tem priča veliko zaupanje njegovih tovarišev, ki so ga dvakrat zaporedoma izvolili za prednika kongregacije nižjegimnazijcev. Bil je energičen načelnik in pozneje v višji gimnaziji odločen svetovalec, ki je z vso vnemo skrbel za blagor družbe. — Posebno pa je navezal svoje srce, kot je bilo že omenjeno, na Pijev odsek, ki ima v naši kongregaciji pospeševati pogostno sv. obhajilo.

Kongreganist je bil Štefan Kočevár do konca. »Tudi vnaprej hočem ostati v duhu združen z Vami v kongregaciji, ker edino ta misel, da sem v Marijini družbi, me drži po koncu,« je pisal 8. decembra 1914., kot vojak. Tudi kot vojak je bil Štefan cel kongreganist, tudi kot vojak je prejemal sv. zakramente, je molil, je hodil k šmarnicam. Zato »ker se je tako dobro držal in ostal kot je bil doslej,« piše njegov prijatelj, »so mu tovariši pri vojaki dali epiteton a b n o r m a l e n.«

Nenormalni so namreč že nemoralnemu svetu moralno visoko stoječi ljudje!

Neomajen abstinents je bil Kočevar. Spomladi, ko smo se zadnjič videli, je bil — kot vojak — še vedno zvest svoji oblubi.

Vestnost, ki jo je kazal v vseh stvarih kot gojenec in dijak, je ponesel s seboj tudi k vojakom. Prepričan je bil, da ga je božja volja popeljala v vojaški stan, zato pa mu je bil tudi vojaški pravilnik svet.

Ko je napravil skušnjo za enoletno prostovoljstvo, je šel v častniško šolo, postal kadetaspirant, 23. julija je odšel iz Admonta v Galicijo in 3. avgusta v bojno črto. Zadnjič nam je pisal 6. avgusta iz strelskih jarkov. Iz Delatyna je pisal 1. avgusta: »Že veliko sledov vojske smo videli: podrte in pogorele hiše, tovarne itd. Mnogo grobov ob cesti nas spominja na prihodnost.« Štefan, si mar slutil, da ti v nekaj dneh Dnjestrovi valovi zapojo posmrtno pesem?

K—

† Jakob Jereb.

Niso se še zacelile rane žalosti po Kočevarju, pa je došla 6. oktobra izpod Grintavca tužna vest, da je na domu svojih staršev na Spodnjem Berniku mirno v Gospodu zaspal blagi, pridni šestošolec Jakob Jereb, gojenec šentviškega zavoda. Pred dobrimi desetimi meseci je spremil k večnemu počitku svojega plemenitega brata Jožefa, in zdaj je sam prišel na vrsto.

Bog ga je bogato obdaril s talenti; a bolj kot njegova nadarjenost nam je bila všeč njegova ponižnost; zavedal se je, da so njegovi talenti dar božji, zato jih je tudi obračal v čast božjo. Plodove svojih trudov je odkrival v odsekih Marijine kongregacije, v kateri je več let vestno izvrševal službo tajnika. Eno leto je urejeval list nižjegimnazijcev »Jutranjo Zarjo« in tudi v »Domačih vajah« je začel odkrivati pisateljsko zmožnost. Kakor Kočevar je bil tudi Jereb reden gost pri angelski mizi, in cele mesece, ki jih je prebil v zavodu na bolniški postelji, je vsak dan prejemal sv. R. T. z največjo pobožnostjo. Jezus mu je vračal to ljubezen s tem, da ga je tudi pred smrtjo večkrat obiskal. Njegova predsmrtna pesem, ki se je z njo javno poslovil od sokongreganistov, se je glasila evharističnemu papežu Piju X. Svetinjo Marijine družbe so mu pripeli na prsa, ko so ga položili v rakev, in 8. oktobra so štirje njegovi tovariši-kongreganisti ponesli njegovo truplo k večnemu počitku. —

Bogu je hotel enkrat kot duhovnik posvetiti svoje življenje, tako je obljubil v svoji bolezni Materi božji, služiti mu v njegovem svetišču, a Bog ga je poklical v nebeški Jeruzalem. Pred Sodnika pač tudi on ni stopil praznih rok.

—v—

† Stanislav Pojè.

»Drug za drugim padajo tvoji upi, tvoje nade v grob, o domovina! Gorke kapljice krvi kapljajo neprestano iz tvojega telesa. Koliko let preteče, preden si odpomoreš! — Tudi med dijaki-abstinentsi si izgubila vrlega sina.« Tako je pisal pokojni Stanko v 4. št. letošnje »Zlate Dobe« o Ivanu Plevniku. In o sebi si to napisal, Stanko. »Ni ti še dovolj... O Morana, Morana...«

9., 12. in 13. oktobra je imela Marijina kongregacija v zavodu sv. Stanislava črno sv. mašo za Kočevarja, Cerarja, oziroma Jereba, v isti namen so se vsi gojenci udeležili skupne svete maše 15., 22., oziroma 29. oktobra in darovali sveto obhajilo za pokojne tri tovariše; par dni nato, o Vseh svetih, ko imamo v zavodu duhovne vaje, pa pride vest, da je resnično poročilo: Stanko Pojè je padel v bojih pri Lucku 19. septembra, zadet v vrat, in je tamkaj pokopan.

Bil je Stanko Pojè poštena duša, odkrit značaj. Tovariši so izgubili z njim sila družabnega tovariša. Občudovali smo že večkrat njegovo telesno moč, bil je blezo najmočnejši med zavodskimi dijaki, a še bolj občudovanja vreden je bil njegov trud, s katerim je kot predsednik abstinentnega odseka širil med dijaki v zavodu plemenito abstinentno misel.

Ave, anima pia!

—č.

† Janko Cerar.

Sedel sem v svoji sobi. Skozi odprto okno je dihal hladen jesenski veter in mi prinesel — ne vem, ali se je zgodilo le slučajno, ali je bil globlji vzrok — orumenel, izumrl list. Vzel sem ga v roke in premišljal tiho, sam zase težke misli. V tem potrka nekdo na vrata.

»Noter!«

Pismonoša mi izroči dopisnico.

Berem: »Če ne veste, Vam sporočam to-le: Cerarja ni več med živimi. 3. oktobra proti mraku ga je zadela laška krogla. Čez pol ure je izdihnil. 4. oktobra so ga pokopali za neko skalo in P. V. mu je napravil napis na grob.«

Pretresle so me kratke besede, srce

so mi stisnile, vrgle so name kakor gora težak kamen.

»O Janko, ti si pal?! Tako mlad, saj si komaj začel živeti!«

In prišla mi je misel: »Glej, kaj se niste šele ločili, vsi mladi in zdravi in sedaj že padate mladi in zdravi, pri polnih močeh?

Vidim te, dragi tovariš, ob pultu, pri katerem sva sedela skozi dolgih osem let. Kako si bled in kako so upadla tvoja lica. Kako koščena, bolehnja je tvoja postava. Kako so vdrte tvoje črne oči. Si li bolan, te vprašujem.«

»Ne,« mi s sladkim nasmehom odgovarjaš. »Ali ne vidiš v meni mladostnega ognja, ki me žene vsega v svet?«

Da, to je bila tvoja beseda, ki ni bila le beseda, ampak resnična želja, hitro začeti z delom za druge. In na to si se vestno pripravil. Skozi osem let te gledam in opazujem slehrni korak in slehrno tvojo misel.

Prva med njimi je vsekako bila, biti dober dijak. In v resnici si napredoval, kakor malokdo. Bil si majhen v začetku, zadostoval si komaj sebi, a vzrastle si končno tako visoko, da smo te gledali kot velikana v učenju. Učiti se, to je bila tvoja prva misel in učiti se vsega, kar koristi in kar ni na kvar mlademu srcu. Zato nisi poznal le šolskih dolžnosti, nalaгал si si še obilico postranskih predmetov, katere nisi nič manj z vnemo študiral kakor obvezne.

Bil si dijakom vzor.

Ker si študiral z zavodu, si hotel biti tudi dober gojenec. Spoznal si, kaj hočejo predstojniki od nas, zato si jih ubogal in ljubil. Spoznal si tudi plemeniti namen zavoda, zato si branil vestno njegovo čast pred gojenci-sovrstniki — zopet z zgledom. Bil si dober, izvrsten gojenec.

A najlepši si bil, dragi Janko, ob tihih, mladih jutrih, ko si šel po Gospoda Jezusa. Skoraj slehrno jutro sem te videl pri mizi angelov, tam si dobival moči in pil iz studenca ljubezni. Kako si ljubil svojega Gospoda! Ni bilo trenutka, da ga ne bi počastil s kratkim pozdravom tudi tedaj, ko ti je komaj dopuščal čas. Nisi šel mimo kapele, da bi ne vstopil noter, ali da bi se vsaj ne ozrl, kjer biva Gospod.

In Marijo si ljubil. Kadar si nastopil s svetinjo na prsih pred njenim oltarjem kot prednik naše kongregacije, se mi je zdelo, da seva iz tvojih oči večna mladost. Bil si strog, zato si bil priljubljen.

In tako si cvetel, dragi Janko, tako si se pripravil na veliki čas, s čisto nesebičnostjo v svet za druge. Skoraj si dosegel ta čas v mladem jutru svojega življenja. Hotel si že dati svetu vse, kar si si pridobil. In dal si mu kmalu vse, dal si mu svojo kri, življenje za svojo domovino.

Padel si, dragi tovariš, in mi žalujemo za teboj: zavod za svojim pridnim gojencem in dijakom, kongregacija za mirnim in krotkim sinom Marijinim, sošolci za vljudnim tovarišem, narod za tvojimi močmi. O vi mračni, sovražni grobovi, zakaj ste nam ga ugrabili v cvetu let?

* * *

Zopet sem sam v sobi. Po nizkih stelah gledam mračno senco svojega sošolca in okoli mene šumi neprestano pretemna, težka pesem iz grobov.

»O Janko, Janko, da si moral pasti.« In zdi se mi, da slišim glas:

»Dokler ne pade zadnje jasno čelo, ki lesketa na njem se večnosti poljub — grobovi tulijo.«

Vzdihnil sem kakor otrok in kakor starec, ki ga mori in grize kakor ves svet velika skrb.

»Zakaj to pustiš, zakaj to trpiš, dobrotno nebo?!«

»Kdo bo potolažil naša srca, oj povej, Janko!«

Zganila se je mračna senca na steni, stopila prav zraven mene in zašepetala, kakor govore mrtvi:

»Odločno odpovej se svoji sreči, goreče išči drugim jo doseči, živeti vrli mož ne sme za sé. Iz bratov sreče njemu sreča klije, veselje ljudsko njemu v oku sije, in tuja solza mu meči srce.«

In tedaj, dragi, sem spoznal, da je bilo celo tvoje življenje daritev in na koncu žrtev, in umel sem padec tvoj in bil sem potolažen. Mlad si se daroval, zato je tvoja daritev — smrt za domovino — tem lepša in vzvišenejša.

In sedaj mirno gledam tvojo senco v svoji sobi — tvoje blede obličje, tvoje suhe roke in tvoje črne, v dve globoki jami se pogrezajoče oči, želeče pokoja. In moja duša upa, da ga zadobiš, »quia Deo placet opera tua«.

Fr. Mrhar, abt.

Dan mrtvih.

Vsa zemlja je danes velika gomila,
vsa zemlja je grob nenasiten. globok,
vseh src bolečina se v solzo je zlila,
vseh ustnic molitev hiti pod obok.

Vsa zemlja je danes velika gomila,
a žena ne vé, kje počiva njen mož...
Kako bi s solzami mu grob pokropila,
kako bi nasula mu pisanih rož!

Vsa zemlja je grob, nenasiten, brezdanji,
in mati ne vé, kje počiva njen sin;
ga išče in kliče v molitvi vsakdanji,
a sin ne oglasi se več iz globin.

Vseh src bolečina se v solzo je zlila,
za ženinom plaka jo tisoč nevest;
na grobu morda bi se bôl umirila,
a kaj, ko do groba več najti ni cest...

Vseh ustnic molitev hiti gor v višave,
tam išče očeta sirota-otrok;
vse dni je pošiljal mu srčne pozdrave,
na tujem vložili so v grob ga globok.

Vsa zemlja je danes velika gomila,
vsa zemlja je grob nenasiten, globok,
vseh src bolečina se v solzo je zlila,
vseh ustnic molitev hiti pod obok.

M. Elizabeta.

Kako je pri nas globoko?

Urzi mrežo na globoko!

Ali se v teh resnih in težkih dneh kaj pozna, da imamo Marijine družbe? Kako globoko sega pri nas Marijina družba v življenje cele župnije? Kako globoko vpliva Marijina hči na druga dekleta svoje župnije, kako Marijina družbenica na svojo družino? Toliko in samo toliko, kolikor je v dušnem življenju sama globoka, kolikor je v čednosti sama temeljita! Vsakdanja skušnja stoji za pričo. Ali se v župniji sploh pozna Marijina družba? — Kako važno in odločilno vlogo je imela in ima Marija pri zveličanju človeštva: podoben poklic ima za vsako župnijo, za vsak stan Marijina družba. Najpoprej: Sveta Marija, milosti polna, potem pa: prosi za nas, žrtvuji za nas, če treba tudi najdražje. Tako si mislimo tudi Marijine družbe.

Kako je pri nas globoko? — Pustimo številke! Te so lahko odvisne tudi od velikosti župnije, starosti družbe: čednosti in čednostnega vpliva pa ne da še tako velika številka in ne deset- ali dvajsetletnica družbe: čednost je razven milosti božje lastno delo in prizadevanje. In samo čednost da Marijini družbi pravo vrednost! Ena Marija je več vredna ko deset Ev. En gram demanta več ko centi premoga!

Kako je pri nas globoko? Kako je s pobožnostjo? Marijine hčere so za svojo župnijo poklicani apostoli vsakdanjega ali vsaj pogostega sv. obhajila! Ali so zato vsaj vsako nedeljo in praznik, če mogoče še večkrat, kot modre device pri ženinovi gostiji ali pa jim zmanjkuje olja lju-

bezni in pobožnosti? Če Marijina hči izmed domačih ne gre, kdo pa potem? Ma-

Štefan Kočevar,

gojenec zavoda sv. Stanislava,
padel v bitki ob Dnjestru 10. avgusta 1915.

rijina družba brez krepkega in gorečega evharističnega odseka sploh mora k zdravniku; če ne drugega, vsaj slabokrvna je! Zdaj po odloku o vsakdanjem ali vsaj pogostem sv. obhajilu bi pa morala biti povsod cela Marijina družba evharističen odsek svoje župnije. — Toda zdaj moških ni doma, zato pa je več dela in skrbi. Pa so marsikje prišli drugi možki in je še več skrbi in dušnega dela še več treba. In tudi drugače še za naš narod ni bilo resnejših in odločivnejših časov, ko so zdaj. Sam Bog nam more pomagati in nas rešiti: ve Marijine družbe ga morate pa za to prositi! Marijine hčere, nikdar niste Mariji bolj drage kakor takrat, ko klečite pri obhajilni mizi; tam zajemate moč zase, od tam nosite milost in božji blagoslov v naše domove.

Kako je pri nas globoko? — Ali tudi kaj telovadite, ali za Marijine družbe bi se bolje reklo: voljovadite? Ko smo želeli naše fante tudi telesno izvežbati, izuriti in okrepiti, se je v naši sredi dvignil Orel. In zdaj tudi v vojski ni pogumnejših fantov od naših Orlov. Ko smo se pa hoteli dušno izvežbati, okrepiti našo voljo za vse dobro, smo se pa ozrli na Marijine družbe. V zaupanju na nje smo napovedali sveto vojsko najhujšemu sovražniku našega naroda — pijančevanju! — Pa že vidim našega gospoda Janeza, kako me gleda skozi špegle vedno bolj v skrbeh: »Pazi fant, da ne zadeneš v sršenovo gnezdo! Mene so že večkrat prav hudo opikali!« — »Kaj pravite, tudi v Marijinih družbah sršeni? Tako hudo vendar ne bo!« — »No, tako hudo še ravno ni, pa vendar bi se ti utegnili pripetiti kakšna neprijetnost!« — »Nič se ne bojte! Kakor vem še iz svojih pastirskih let, so sršeni navadno v starih panjih, v mladem drevju jih ni! Če smo pa te škodljivce zasledili v duplih, smo jih pa izkurili z njihovo strupeno tekočino vred!« — Toda pustimo šale! Marijina hčerka mora biti vedno vredna, da se na njenih prsih sveti Marijina svetinja, kakor se morajo v njenem dejanju Marijine čednosti. Kako si pa naj mislim dekle z Marijino svetinjo v krčmi ali s kozarcem v roki? Še fanta ob strani, pa je slika popolna, kajne? — Ne, mi nečemo dajati Bogu samo tega, kar od nas tako strogo zahteva, da nam grozi z zamero, z grehom, če bi se ne hoteli kloniti. To je ljubezen za silo, ki jo je Bogu dolžan vsak kristjan. Marijina hčerka ima mnogo lepši poklic, zmore več. Marijina družba je šola za prostovoljno odpoved! Ta beseda je pravi poslanec

prave božje ljubezni. Ta beseda je zlati zaklad mladega srca. Koliko blagega in svetega je že tukaj rodila! Neglede na to, da se izogne mnogim nepotrebnim priložnostim in skušnjavam: dekle, ki se zna odreči tudi dovoljenemu, pač ni v nevarnosti, če se je treba odločno upreti, če pridejo skušnjave nepoklicane. Za taka dekleta bi vodstvu ne bilo treba biti za pastirja, ki mora vedno »vračati iz škode!« Toda ne sama zase, tudi za druge je angel varih! »Odpovem se, da rešim druge: to je plemenito geslo abstinence! —

V družini je oče, ali brat, ali gospodar pijanček: morebiti še ni tako daleč, da bi se valjal po jarkih in lužah, pa vendar pri tem zanemarja važne svoje dolžnosti kot mož, kot oče; samo zaradi te njegove napake se mnogokrat krši domača ljubezen, mesto skupne molitve medsebojna kletev. Sam ni na nebeški poti, pa tudi drugim jo blati. Toda hvala Bogu, v isti hiši je Marijina hči, junaška hči, junaška sestra in naj si bo tudi dekla, ona bo prevzela angelsko službo: očetu ali bratu bo dala vsak dan zgled, Bogu pa za njega svojo odpoved: morebiti bo dolgo trpelo, toda zastoj ne bo! Na tem svetu ni nobeno trpljenje in tudi nobena odpoved zastoj. — Taka Marijina hčerka vidi med dekleti svoje vasi marsikaj, kar bi moralo biti drugače: ob nedeljah popoldne, pri skupnem delu, ko se vračajo na večer z dela itd. Vidi, koliko lilij pa tudi drugih cvetic mora nagniti glavo, če jih zalivajo z alkoholom! Pa se odloči: »Odpovem se, da rešim druge!« In njen zgled je za tovarišice angel varih, apostol, in njena odpoved zaradi tovaršic pred Bogom za tovaršice odrešenik. Zares: Marijina hči — soodrešiteljica! »Odpovem se, da rešim druge!« Kakšna sreča pozneje za moža taka žena! Kakšen zaklad pozneje taka mati za svojo družino! — Vsaka vas že želi svojo ljudsko šolo, da bi se dvignila ljudska izobrazba. Še več bi nam pa koristilo, če bi bila pri nas vsaka Marijina družba tudi šola odpovedi: s tako Marijino družbo bi imela vsaka župnija svojo družbo usmiljenk! »Pozabim nase, odpovem se sama, da rešim druge, da jim pomagam!«

Take Marijine hčere bi globoko segale v življenje svojih družin, take Marijine družbe bi globoko vplivale na življenje po svojih župnijah, take Marijine družbe bi bile za naš narod prava napredna stranka!

Torej pomerimo: kako je pri nas globoko? Tp.

Pregled Marijinih družb ljubljanske škofije.

Dekanija Litija.

Dekanijski vodnik: dekan Matej Rihar v Šmartnem.

Število Marijinih družb: 24, članov 1817, Marijin vrtec: 901.

	Družba:	Ustanov. leto:	Število:	Marijin dečki:	Marijin vrtec deklice:
Šmartno	za mladeniče	1901	163	80	100
	za dekleta	1901	336	—	—
			<u>499</u>		
Dobova	za mladeniče	—	—	20	22
	za dekleta	1905	36	—	—
Dole	za mladeniče	1899	45	—	—
	za dekleta	1899	225	—	—
			<u>270</u>		
Hotič	za mladeniče	1912	7	14	15
	za dekleta	1905	25	—	—
			<u>32</u>		
Janče	za mladeniče	—	—	—	—
	za dekleta	1905	54	18	22
Javorje	za mladeniče	—	—	—	—
	za dekleta	1912	34	—	—
Kresnice	za mladeniče	1914	13	10	15
	za dekleta	1906	62	—	—
			<u>75</u>		
Polšnik	za mladeniče	1911	?	—	—
	za dekleta	1901	63	40	57
Prežganje	za mladeniče	1902	82	—	—
	za dekleta	1901	103	8	8
			<u>185</u>		
Primskovo	za mladeniče	—	—	—	—
	za dekleta	1910	66	7	10
Radeče	za mladeniče	—	—	—	—
	za dekleta	1905	197	70	110
Sava	za mladeniče	—	—	—	—
	za dekleta	1905	24	10	15
Svibno	za mladeniče	—	—	—	—
	za dekleta	1904	62	40	60
št. Jurij pod Kumom . . .	za mladeniče	—	—	—	—
	za dekleta	1906	60	—	—
št. Lambert	za mladeniče	—	—	—	—
	za dekleta	1902	10	—	—
štanga	za mladeniče	1912	9	32	18
	za dekleta	1902	62	—	—
			<u>71</u>		
Zagorje	za mladeniče	—	—	—	65
	za dekleta	1901	79	35	—
				<u>384</u>	<u>517</u>

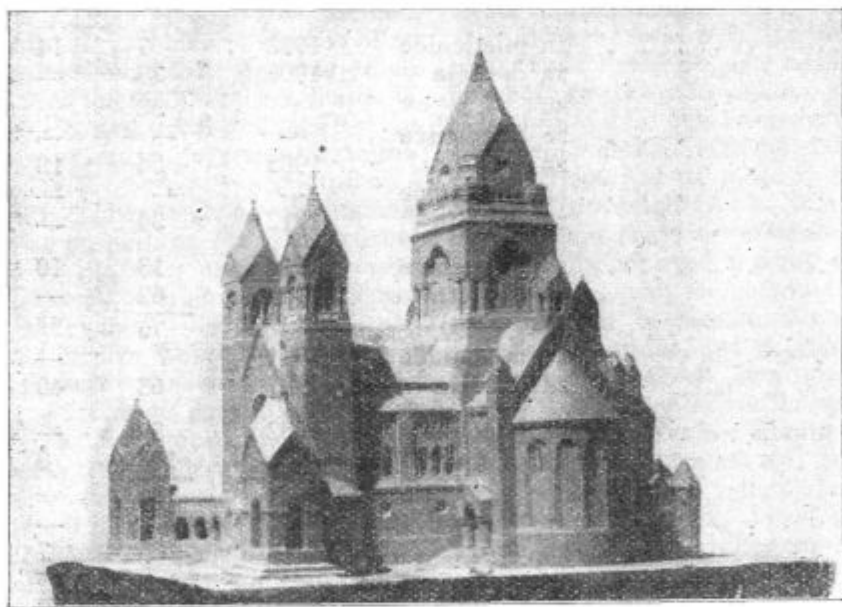
Prijateljem bosenskega misijona

prinašamo danes sličico spominske cerkve, ki bo postavljena po srečno končani vojski v Sarajevu.

Žalostni zločin z dne 28. junija l. 1914. je naredil mesto Sarajevo za začetno točko in izhodišče strašnih svetovnih dogodkov, ki so se odigrali od tedaj do današnjega dne ter pretresli malone ves svet.

Sarajevski prebivalci so se koj zavedeli, da bo treba kraj umora primerno označiti in ovekovečiti s spominkom. Zato so zložili neposredno po umoru krog 30.000 kron za to svrhu. Vendar na licu mesta ni pripravnega prostora za veličasten spomenik. Tudi cerkev bi se tam ob reki Miljač-

obeh sarajevskih žrtev. In to bo Franc Ferdinandova spominska cerkev, kakor jo nam kaže slika in dijaški dom, ki bo nosil ime preminule nadvojvodinje Zofije. Obe stavbi bosta ohranili v živem spominu ljubljenega prestolonaslednika in njegovo zvesto, blago soprogo; oba spomenika bosta vir milosti in dobrot za državo in za Cerkev. Saj v njih se bodo uresničevale želje in namere obeh blagopokojnikov. Spominska cerkev bo največja vseh sarajevskih cerkvâ, bo v romanskem slogu ter ozaljšana z grbi vseh avstriskih dežel. Cerkev naj bi veljala tudi kot spominska cerkev vsem avstrijsko-ogrskim junakom, ki so v

Načrt spominske cerkve.

ki ne dala dobro postaviti. Zato nameravajo na mestu, kjer sta bila smrtno zadeta blaga Ferdinand in Zofija, položiti v tla veliko ploščo iz lite kovine. Na plošči primerni znaki in napisi. A tak spomenik bi ne zadostoval. Zato nameravajo v bližini mostu čez Miljačko, kjer je voz krenil na kraj nesreče, postaviti visok kamenit steber s cesarskim orlom. V kamnu naj bi bila izdolbina za kip Srca Jezusovega, kjer bi vsako noč gorela rdeča luč.

A to vse bi bilo premalo. Prestolonaslednik Ferdinand je zaslužil večji spomenik, spomenik, ki bi naj bil izraz globoke vernosti, medsebojne ljubezni in dobrote

strašni svetovni vojski izgubili svoje življenje. Zato se bodo razpošiljala vabila k sodelovanju po vseh deželah. Mnogi izmed dobrotnikov bosenskega misijona zlasti izmed darovalcev za opeko, so že sami nevede darovali opeko za svoj lastni nagrobni spomenik. Mnogi pa bodo še poslali v spomin padlih sorodnikov kak dar. Kdor bo daroval 100 K, dobi v cerkvi vziđano ploščo z imenom padlega junaka. Tako naj bi bila spominska cerkev nadvojvoda Franca Ferdinanda tudi skupni spomenik za vse v vojski padle junake, ki so sledili prestolonasledniku v smrti.

Kje so grobovi tisočev junakov, mu-

čencev? O mnogih niti ne vemo, kje so pokopani. Vsem naj bo ta spominska cerkev skupni spomenik. Tako je zdaj načrt.

Mi Slovenci bomo seve predvsem stavili in na novo zidali naša razdrta svetišča na Sv. Gori in na Sv. Višarjah. Ako bi pa kdo hotel v spomin padlega svojca sode-

lovati pri spominski zaobljubni cerkvi v Sarajevu, stori to lahko z vsakim tudi z najmanjšim darom, ki bi ga poslal z izrecno pripombo in z imenom padlega junaka. Lahko to stori tudi potom Bosenskega odbora.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Prvi konzistorij. Sedanji papež, ki je nastopil vladu sv. Cerkve v tako burnih in negotovih časih, doslej še ni našel prilike, da bi bil zasljal konzistorij. (Konzistorij je posvetovanje sv. očeta s kardinali, kadar je na vrsti kaj važnega, n. pr. imenovanje novih kardinalov). Prvi kardinalski konzistorij bo sklican 6. decembra. Med novimi kardinali je tudi dunajski nuncij (papežev zastopnik) grof Scapinelli. Zadnji čas je namreč več kardinalov umrlo, zato je treba nastale vrzeli nadomestiti. Med novimi kardinali se navajajo tudi: beneški patrijarh, bavarski nuncij Frühwirth, msgr. Giorgi, tajnik koncilске kongregacije, prejšnji lizbonski nuncij msgr. dr. Tonti in nadškofa v Florenci in Bologni.

Škofovsko posvetovanje na Dunaju. Od 7. do 13. novembra so se vršila škofovsko posvetovanja, ki jih je vodil praški kardinal Skrbensky. Poleg drugih škofov in nadškofov so bili navzoči tudi vsi slovenski. To zborovanje je prvo, odkar divja svetovna vojska. Razpravljala so se važna cerkvena vprašanja zlasti o nalogah katoliške Cerkve in katoličanov po vojski.

Posvetovanje ogrskih škofov. Koncem oktobra so se zbrali ogrski škofje v Budimpešti k skupnemu posvetovanju. Razpravljali so o oskrbi vojnih sirot in invalidov, o raznih dobrotelčnih vprašanjih ter splošno o nalogah katoliške Cerkve za časa vojne in po vojni.

3500 francoskih duhovnikov padlo. Francoska vlada je vtaknila v armado in poslala na fronto vse za orožje količakaj sposobne duhovnike ter pustila marsikatero župnijo brez vsake verske oskrbe. Dosedaj je že padlo na raznih francoskih bojiščih 3500 duhovnikov in 2300 bogoslovcev. Ker je bilo že pred vojno veliko pomanjkanje duhovnikov na Francoskem in se bo število padlih še zvišalo, bo pomanjkanje duhovnikov na Francoskem po

končani vojski tako veliko, da utegnejo biti cele dekanije brez duhovnika in ljudje celo v smrtnih urah brez zadnje pomoči.

Za padle vojake se odslej mašuje vsak dan v cerkvi sv. Štefana na Dunaju. Prvo sv. mašo je opravil kardinal-nadškof dr. Piffli; navzočih je bilo veliko Dunajčanov in več članov cesarske hiše. Tudi drugod se je že opravilo veliko sv. maš za padle naše vojake; duhovniki sami se spominjajo pri sv. mašah živih, mrtvih in ranjenih vojakov. Dobe se pa tudi dobre osebe, ki pridejo v znak hvaležnosti naročit sv. mašo za padle sploh. To bodi v tolažbo tistim, ki sami ne zmorejo, da bi oskrbeli sv. maše za rajne vojake.

Dar sv. očeta. Papež Benedikt XV. je daroval mestu Bologna dragoceno, iz masivnega zlata izdelano, z briljanti posuto monstranco v znak posebne naklonjenosti do svojih nekdanjih škofljanov.

Skrb za Galičane. Pri nas moramo pred vsem skrbeti za domače begunce - Primorce ter jim po možnosti pomagati. Sv. oče Benedikt XV. pa priporoča tudi molitev in zbirke za nesrečne Galičane. V Galiciji so semintja silno žalostne razmere. Neki ondotni duhovnik piše, da manjka v njegovi škofiji okrog 600 duhovnikov. Novih duhovnikov že pol drugo leto niso posvetili. Vsak duhovnik upravlja in oskrbuje sedaj po štiri ali pet župnij. Marsikje razsajajo še koze, kolera in legar.

Narodno spominsko cerkev na čast Brezmadežni Devici bodo sezidale gospe v Washingtonu. V kratkem so spravile skupaj en četrtil milijona kron. Stala bo na zemljišču katoliškega vseučilišča. Dolga bo 95 m, široka 32 m.

To bodo orgle! Proračun za nove orgle v cerkvi Brezmadežnega spočetja Marije Device v Lincu znaša ogromno vsoto 135.000 K.

Po domovini.

Še eno žrtev bo treba prinesiti, dasi bo za slovensko verno srce zelo občutljiva. Uradni list dunajske nadškofije javlja: »Dasi-ravno je bil uspeh brezplačnega odstopa onih cerkvenih zvonov, ki jih je lahko pogrešati, zelo razveseljav, vendar je vojna uprava spoznala za nujno, da za vojne potrebe zaseže one zvonove, kateri z ozirom na verske interese in gojitev ter ohranitev spomenikov niso neobhodno potrebni. Zvonove, ki jih bo vojaška uprava zasegla, se bodo odvzeli proti odškodnini. Dela za odstranitev zvonov in za prevoz mora prevzeti vojna uprava. — Utegne se pa končno uresničiti tudi drugo upanje, da bo namreč možno baker dobavljati naravnost iz rudnika. Severnovzhodno zemljišče osvojene Srbije ima pri Boru večje bakrene rudnike. Ako bi se mogel obrat hitro izvesti, potem bi bilo pač mnogo zvonov rešenih.

Na praznik Vseh svetnikov se je zbralo na novem ljubljanskem pokopališču pri Sv. Križu nešteto vernega občinstva, da opravi običajno pobožnost za drage rajne. Letos so se opravile še posebej molitve za 1114 vojakov, ki so pokopani na tem pokopališču. Molitve in obrede so na olepšanih grobovih izvršili vojni kurati; pevci so pa zapeli tri žalostinke.

Za stolnega kanonika v Mariboru je imenovan č. g. Rudolf Janežič, spiritual ondotnega bogoslovnega semenišča.

Nesrečna smrt duhovnika. Dne 25. oktobra opoldne je bil zadet od bombe č. g. Alojzij Čubej, kurat v Batah na Goriškem. Stal je pred župniščem in opazoval italijanski zrakov. Letalec je spustil granato, ki mu je končala življenje. Pokojni je bil solkanski rojak, star 41 let. Služboval je v Kobaridu, v Trnovem in nazadnje v Batah. Bil je učen mož in blagega značaja. P. v m.!

Premeščenje. Č. g. vikar Janko Lobé je prestavljen iz Novega mesta v Čermošnjice; na njegovo mesto je prišel č. g. Ivan Žerjav, kaplan iz Čermošnjic.

Umeščenje. Umeščen je bil č. g. Janko Borštnar na župnijo Sv. Goro, in č. g. Anton Porenta na župnijo Hinje.

Umrli je 14. novembra v Sostrem ondotni vpokojeni župnik in zlatomašnik č. g. Mihael Zupan. Dosegel je lepo starost 84 let.

V ujetništvu v Cremoni na Italijanskem je umrl kojski župnik Franc Marinič. Umrli je na legarju. Bil je vnet in zgleden dušni pastir.

Goriški gg. bogoslovci imajo zdaj stanovalje in šolo v Zatičini na Dolenjskem. Začeli so šolo o Vseh svetih.

Vojna pobožnost. V Ljubljani so imeli zadnji čas dvakrat posebno cerkveno pobožnost v vojne namene: Od 7. do 14. novembra v stolni cerkvi sv. Nikolaja. (Cerkvene govore je imel jezuit P. Volbert.) Od 18. do 21. novembra je pa priredila enako pobožnost moška in mladeniška Marijina družba v križevniški cerkvi; cerkvene govore je imel misionar č. g. Krivec.

Na Sv. Gori ni nobenega p. frančiškana več. Dokler je bilo moč, je varoval svetišče č. P. Frančišek, sedaj pa nima nič več varovati, ker je vse razbito, zato se je preselil na Kostanjevico.

Slovenska usmiljenka odlikovana. Iz mesta Waydhofer ob Taji sporoča »Bogoljuba« poročnik Grödl, da je dobila ondi slovenska usmiljenka sestra Magdalena Osenar srebrno svetinjo v priznanje požrtvovalnosti, s katero streže ranjencem v ondotni bolnišnici od početka vojske.

Italijanska besnost. Svetišče in samostan na Sv. Gori je po zadnjem obstreljevanju italijanskega topništva popolnoma razdrto. Tudi cerkve v Gorici so sredi novembra v splošnem topovskem ognju, ki ga je Italijan nameril na goriško mesto, deloma poškodovane. Ista usoda je zadela petero cerkva v okolici. Lah ne more v Gorico, zato se je hotel menda maščevati na ta način.

Sv. Jožef, Celje. Dekliških duhovnih vaj ne bo ne meseca januarja ne februarja, ker je vojaštvo zasedlo romarsko hišo. Vendar pa bo 22., 23. in 24. januarja izpostavljeno Najsvetejše in se bo spovedovalo. Pridige bodo ob 7. zjutraj in ob 4. popoldne, da se jih bo mogoče udeležiti iz okolice in sosednjih župnij. V nedeljo, 23. januarja, bode ob 7. in ob 10. sv. maša in pridiga. Popoldanska pridiga ob štirih. Zavedamo se, da bi bile dekliske duhovne vaje zdaj bolj na mestu, kot kedaj; pa si naj iz »Bogoljuba« več zapomnijo. — Predstojništvo sv. Jožefa v Celju.

V Logu pri Vipavi je bila 15. avgusta velika pobožnost za mir in zmago Avstrije. Ob 10. uri je imel veliko mašo prevzvišeni gosp. knezonadškof goriški dr. Franc Sedej ob obilni asistenci dekanijske in goriške duhovščine. Slavnostni govor je imel veleč. g. duh. svetnik Gustav Koller, župnik iz Podrage. Napravili smo ta dan obljubo, da se pridemo zopet Mariji zahvaliti v Log, če bo Kranjska obvarovana od sovražnika. Mnogo jih je ta dan prejelo tu sv. zakramente. Spovedovalo se je prejšnji večer in na praznik. Tudi prevzvišeni goriški knezonadškof je pridno spovedoval. Ta dan je bilo v Logu ljudstva okoli deset tisoč. Marija, usliši naše prošnje!

Od Sv. Lucije ob Soči. Čujte, kako je prišel kip preblazene Device Marije z Jezusškom na bojišče! Neki poveljnik, ki noče biti imenovan, je zaprosil svetolucijskega gospoda župnika za kak star kip preblazene Device iz župne cerkve za kapelico, ki jo je dal napraviti na bližnjem bojišču. Ker ni bilo pri cerkvi takega kipa, naročil ga je gospod župnik v Ljubljani v prodajalni Katol. tiskovnega društva. Naš faran, Andrej Manfreda s Kozmeric, ki je ravno šel po opravo v Ljubljano, je ta kip prinesel. Visok je 75 cm in prekrasen, stal je pa le 24 kron. G. župnik ga je slovesno blagoslovil in dva vojaka sta ga odnesla na praznik Vseh svetov na bojišče vrh Kozmeriškega hriba, za katerim je zbrana vsa sovražna sila. Tu, na sovražnim granatam in šrapnelom najbolj izpostavljenem kraju, rezidira zdaj nebes kraljica z Jezusškom ter štiti naše junake, ki se v boja prostih urah okoli nje zbirajo k molitvi.

Marijine družbe.

Mladeniška Marijina družba v Dobropoljah je po možnosti preskrbela svojim udom vojakom Pečjakov molitvenik: »K r š č a n s k i v o j a k«. Vsem še ni bilo mogoče poslati, ker jih je precej nad 100; pa že prihajajo prirsčne zahvale za lepo darilce, ki jim bo krajšalo čas v strelskih jarkih in vsaj nekoliko nadomestilo pridigo in sv. mašo.

Šmartno pri Gornjem gradu. Mesca decembra t. l. bo deset let, odkar je v tukajšnji župniji bila ustanovljena Marijina družba za mladeniče in dekleta. Pristopilo je v tem času k družbi 45, od teh so 4 umrli, 5 je bilo izbranih, 2 sta odšla v Ameriko, 4 v druge kraje, 6 je pri vojaki; sedaj jih je še v družbi 24. Deklet je pristopilo 143, od teh jih je 5 umrlo, 6 jih je bilo izbranih, 10 jih je sklenilo zakon, 14 jih je odšlo v Ameriko, 1 stopila v samostan šolskih sester, 12 jih je odšlo v druge kraje; sedaj jih je še v družbi 95. — Glede družbinega življenja je v letu petkrat skupno sv. obhajilo, pri katerem se moli »Posvečenje obhajila« iz knjige »Po Mariji k Jezusu«. Na dan večne molitve molijo presv. Rešnje Telo na cerkvenem klečalniku, menjaje se po dve v družbeni opravi od 6. zjutraj do 6. zvečer. — Posebna lepa in veličastna družbena slovesnost je bila leta 1908. o priliki blagoslovljenja dekliške družbene zastave; k tej so prišli: preč. g. dekan iz Gor. grada, č. g. župnik iz Bočne, dva č. patra iz Nazarja s tamonjo mladeniško in dekliško družbo z zastavami, preč. g. misijonar iz Celja Fr. Kitak, ki je v prelepem, navdušenem govoru dokazoval potrebo, lepoto in korist Mar. družbe

za mladino. Družbino zastavo so kupila dekleta za 600 K, družbeni križ za 120 K. — Družba se je v tej župniji ustanovila po precej hudih bojih in nasprotovanju, slednjič je, hvala Bogu, zmagala dobra stvar.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 1. oktobra smo pokopali vrlo tovaršico Miciko Simonič. Stara je bila 18 let. Mlada sicer, pa vendar zgled v Marijini družbi. Pogosto, če le mogoče vsak teden in še med tednom, je prejela svete zakramente. Bila je veselega in odkritosrčnega značaja. Zavzemala se je tudi za narodno delovanje in nas bodrila s svojimi navdušenimi govori pri družbenih sestankih. Bila je skrbna pri delu ter edina opora svojih staršev. Upamo, da zdaj v nebesih prosi za nas.

SPOMINJAJTE SE UMRLEH!

Marija Felicijan, Marija Andrejevc, Ana Zagožen, Marija Stermšenik, Jožefa Božič, Anton Strušnik, Blaž Rojten, Alojzij Remic, Anton Slapnik, vsi iz Šmartna pri Gornjem gradu.

Književnost.

Staršem.

Kratko navodilo staršem o verskem pouku malih otrok — se dobiva v Katoliški Bukvarni v Ljubljani po 40 vin. zvezek. — Spisal je navodilo škof ljubljanski za starše, posebno za matere. Hotel jih je poučiti, kako naj otroke poučujejo v verskih resnicah in v vsakdanjih molitvah. Ta pouk je prevažen za krščansko in uspešno vzgojo otrok in pomaga staršem izpolnjevati njihovo najsvetejšo dolžnost.

Času primerna knjižica. Ravno kar je izšla knjižica »Pravice vpoklicancev v vojno službovanje in njih družin do vzdrževalnin, podpor in preskrbnin«. 1915. Založila Katoliška Bukvarna. Cena 50 vin. — V knjižici izve rodina vojaka-rednika, ki je moral v vojno službovanje, kako je zanj preskrbljeno za čas vojske in kaj ji je storiti, če se ji je prošnja za vzdrževalnino neupravičeno odbila. Vojak-invalid zve, kaj dobi od države, da preživi sebe in družino, ker vsled ran ali bolezni ne more več delati. Iz knjižice je dalje razvidno, kako je preskrbljeno za one, katerim je pobrala vojska družinskega gospodarja-rednika. Za vzdrževalnino, pokojnino in podpore je treba prositi, zato je gotovo v korist vsakogar, ki ga je vpoklicanec podpiral, da si nabavi knjižico in se sam prepriča, do kakih preskrbnin ima pravico in kaj mu je storiti, da jih dobi. Knjižica bo pa gotovo zanimala tudi vse druge, ki po svojem poklicu ali izobrazbi lah-

ko dajo bližnjiku dober svet; dobrodošla bo zlasti našim županom, ker se v nji tudi že obravnava najnovejša vladna naredba o dovolitvi podpor invalidom in njih družinam. Knjižici je pridejanih več vzorcev prošenj; spisana je po uradnih virih sicer natančno, a vendar poljudno, da jo bo razumel vsak, kdor zna čitati. Cena knjižici je tako nizka, da si jo vsak lahko nabavi.

Razno.

Strašnejše od sodbe. Sloveč govornik 17. stoletja je imel pridigo o vesoljni sodbi. Z zgovornimi besedami je slikal poslušalcem presresljive dogodke in prizore ob sodbi božji tako, da je poslušalstvo zagnalo glasen jok. Ko je genotje priklopelo do vrhunca, govornik naenkrat utihne, potem pa nadaljuje pomirjevalno: »Potolazite se in obrišite si solze, zakaj povedati vam moram še nekaj hujšega od sodbe.« Množica gleda začudeno in pričakuje, kaj neki bo zdaj prišlo. Nato reče pridigar svečano in s povzdignjenim glasom: »Ko mine četrt ure in boste to svetišče zapustili, boste vse pozabili, kar ste slišali, ali pa vsaj veliko ne boste na to mislili, kar sem vam govoril; pač pa boste šli zopet po svojih grešnih potih, na razveseljevanja in na kraje, kjer ima satan svojo službo in svoje veselje. To, dragi moji, da se vas božja beseda in svarilni opomini tako malo primejo, to, da ne krenete na pot poboljšanja, je hujše, nego poslednja sodba.« — Ali bi bilo krivično, če bi pridigarji tudi danes tako govorili?

Čudno res. Kolikokrat slišimo, da vlada na Francoskem brezbožnost, da bo ta država postala takorekoč misijonsko ozemlje; od drugih strani pa čujemo zopet toliko lepega o cerkvenem življenju v Franciji, da se le čudimo temu nenavadnemu nasprotju. Na Francoskem imajo n. pr. najmočnejšo krščansko organizacijo železničarjev; šteje namreč 55.000 članov. Od 9. do 10. avgusta 1914 so imeli železničarji po oddelkih v cerkvi Montmartre v Parizu nočno čiščenje. Udeležilo se je te izredne pobožnosti okrog 6000 železničarjev; čez 2000 pa je prejelo sv. obhajilo. Ne moremo si misliti, da bi taki možje pri volitvah oddali svoje glasove brezverskim kandidatom.

Žalostna statistika. Škof Haarlem je naročil kapucinskemu patru Fabianu, naj od časa do časa obišče one družine, ki se preselijo v mesto Amsterdam. Iz poročila patra Fabiana, ki ga je naslovil z besedami »Nevarnost velikega mesta za tujce« in »Nevarnost tujcev za velika mesta«, posnamemo to-le:

Meseca maja se je naselilo v mestu 125 možkih tujih oseb, število žensk se ni dalo določiti. Izmed teh se je malokateri odločil, da je pristopil h katoliškim organizacijam. Poleg samskih oseb je došlo 84 katoliških in 53 mešanih družin. Izvzemši uradnike so bile vse družine bolj revne, ki jih je sila prignala v mesto. Brez otrok je bilo (od 84 katoliških parov) 28 družin, 9 jih je imelo po 1, 13 po 2 otroke. Iz mešanih zakonov (53) jih je bilo 26 brez otrok, 18 jih je imelo po 1 otroka, 7 po 2 in dve družini po 4 otroke. Torej 53 družin skupno 40 otrok; in kar je še žalostnejše: od teh 40 otrok je bilo 32 protestantovsko krščenih, 6 katoliško, 2 sta pa bila celo brez sv. krsta. — Kako žalostna slika mestnih razvalin!

Grobni napis. Blizu Magdeburga na Saškem je mesto Salzwedel. Ondi se nahaja na pokopališču napis sledeče vsebine: »Tukaj počivajo kosti gospoda Matija Schulze, ki je bil 25 let poštar. Leta 1655. je prišel kot tujec v ta kraj. Pri sv. krstu je prejel vozní listek za vožnjo v nebeško domačijo. Vožnjo je takoj nastopil. Kot potnina mu je služilo krepko zdravje, za daljnogled mu je bila pamet, za brašno spomin, za ogledalo vest, za palico prijateljstvo. Kristus mu je kazal pot. Skozi šole je hodil s hvalevredno hitrostjo. Tudi potem, ko je nastopil službo, mu je ostal še zmerom Kristus vodnik, da ni zašel na napačno pota. Ko je telo opešalo, se je okreplil s poslednjo popotnico za zadnji korak v večnost. Duša je odpotovala 2. junija leta 1711 v nebesa; telo pa v grob. Ljubi prijatelj, ki to bereš, misli večkrat na smrt, pa vekomaj ne boš grešil.«

Zakaj nekateri nimajo vere? Marsikdo se čudi, da se dobe možje, žene, mladeniči, ki so sicer močno nadarjeni, inteligentni, pa nimajo vere ali pa so v verskih rečeh vsi zmešani. Ali ni nekaj čudnega, da se uprav taki nadarjeni ljudje dostikrat zapletejo v zmote ali pa postanejo celo neverni?... Toda, počasi! Stvar ni tako preprosta, kot se zdi. Katoliška vera je kakor občutljiva, nežna nebeška cvetka. Ta lepa cvetka zahteva, da more uspevati in bujno rasti, prav posebnih tal, namreč srčne čistosti. Če te ni, ne koristi in ne pomaga ne modrost, ne brihtnost, tudi največji talent ne. Zasmehovalci vere in brezbožnosti so, četudi so drugače močno nadarjeni, skoraj vedno nečisti, ali pa prevzetni, ničemurni, častihlepni, lakomni, ali pa se vdajo kaki drugi strasti. Le preiskujte in se prepričajte, pa boste videli, da zgorajšnja trditve ni neresnična. Zato pa — to velja predvsem mladenkam in mladeničem — skrbite,

da bodo vaša srca čista in neotrovana. Ne omadežujte jih s strastmi, ker drugače bi od vzeli sveti veri trdno in zanesljivo podlago, rodovitna tla, in ne dosegli bi nikdar one sreče, ki jo dá edinole čisto srce!

Najvažnejše orožje... Papež Pij X. je pred leti zapisal te-le tehtne besede: »Zidajte cerkve, imejte misijone, ustanovljajte šole, izvršujte vsakovrstna bogoljubna dela..., vse to je dobro. Toda vse naše prizadevanje bo zastoj, ako zanemarjate najvažnejše in največje orožje naših dni: časopisje.« Torej sveti oče sam kot najvišji pastir in čuvar narodov razglša vsem dobromislečim, da je naročanje in podpiranje dobrih katoliških časopisov najpotrebnejša stvar današnjih časov. Ta glas poglavarja sv. Cerkve naj bi se raznesel po vsem svetu, prav gotovo pa ga ne smejo preslišati katoliški Slovenci, ako jim je mar, da tudi pri nas ne zavlada protikrščansko in proticerkveno stremljenje, ki je zaslužil Cerkev na Francoskem in Portugalskem. — Še se dobi tudi med Slovenci mnogo takih, ki bi radi veljali kot dobri katoličani, pa vendar berejo in celo naročajo in podpirajo slabe časopise. Ako se ne zavedajo, koliko hudega in zla s tem povzročajo, jim hočemo tukaj-le navesti, da ne bodo imeli izgovora. — Imeti, podpirati, naročevati in brati slab časopis se pravi toliko, kot podpirati tiste, ki napadajo Cerkev, vero, ki zaničujejo Kristusa, Sina božjega. — Naročati slab časopis se pravi podpirati tiste, ki ropajo Jezusu iz rok neumrljive duše, odkupljene z dragoceno krvjo; kajti ni ga izdatnejšega sredstva, ki vduši vero in uniči nedolžnost, kot je brezbožno časopisje. — Naročati slab časopis se pravi toliko, kot kriv in deležen biti vseh hudobij, ki jih ima na vesti slabo časopisje; slabi časopisi povzročajo verske dvome, širijo nenravnost in nevero, pospešujejo zakonolomstvo, nezvestobo in vsakojaka brezvestna in krivična dejanja. — Slabi časopisi so tista nevarna obsežna mreža, ki vanjo satan danzadnem nalovi velik plen za pekel. Dober katoličan torej ne sme in ne more imeti slabega časopisa, ki se bojuje zoper zadeve Kristusove in Marijine. Nikar se izgovarjati s tem in onim. »Kdor ni z menoj, je proti meni«; te besede Zveličarjeve premisli, pa se boš moral odpovedati časopisu, ki se brani in zasramuje katoliško ime. — So ljudje, ki se tolažijo in varajo sami sebe s puhlico: »Meni nič ne škoduje; že vem, kaj je prav.« Tega jim prvič ne verjamemo, kajti tudi tu velja pregovor: »Kdor se s smolo peča, se osmoli.« Drugič naj pa taki pomislijo, da s svojim denarjem podpirajo vse hudo in vse nesreče, ki jih povzročajo slabi časopisi.

Kako morejo pred vestjo in pred Bogom zagovarjati tako podporo? V vse krščanske hiše — samo krščanske časopise!

Druga efektna loterija „Slovenske Straže“.

Javno žrebanje 26. oktobra 1915 je izpadlo takole: Dobitek v vrednosti 5000 K je zadela srečka št. 57.361; 1000 K št. 29.728; 500 K št. 65.689; 300 K št. 76.739; 200 K št. 91.787. — Vsaka teh števil ima po pet pred- in pet zadobitkov v vrednosti po 20 K; to se pravi: pet števil od navedenih števil navzgor in pet navzdol zadene v vrednosti po 20 K.

10 dobitkov v vrednosti po 100 K so zadela srečke št. 2322, 21.776, 26.163, 40.695, 45.155, 50.839, 51.424, 74.373, 85.084, 96.811. — Vsaka teh števil ima po pet preddobitkov in pet zadobitkov v vrednosti po 10 K.

50 dobitkov v vrednosti po 50 K so zadela srečke št. 6847, 8339, 10.812, 14.486, 15.708, 18.594, 18.985, 21.692, 21.811, 23.622, 24.259, 25.644, 29.824, 32.660, 34.277, 37.322, 37.373, 39.593, 40.822, 42.243, 44.092, 45.964, 48.836, 50.835, 51.310, 54.646, 56.099, 56.714, 59.130, 62.511, 63.238, 63.896, 69.355, 69.778, 74.129, 77.591, 80.160, 83.128, 84.071, 86.365, 87.831, 88.668, 92.925, 93.263, 93.681, 93.804, 96.733, 98.245, 98.506, 99.469. — Vsaka teh števil ima po 15 preddobitkov in 15 zadobitkov v vrednosti po 5 K. — Kdor želi imeti celoten zapisnik izžrebanih srečk, ga dobi proti odškodnini 10 vin. v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani. Vsak ima pa zapisnik na razpolago tam, kjer je kupil srečke. — Dobitki so se pričeli deliti dne 10. novembra.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Marijina hči, da bi vztrajela v službi. — Neka družina, da bi se ji zljajšalo gmotno stanje in življenske razmere. — Dve družini. — Neka oseba svojega moža, ki se ni že pet mesecev oglasil iz ruskega ujetništva. — Neka oseba, da bi premagala hude skušnjave zoper čistost. — Pijančevanju vdana oseba. — Neka dekle, ki je zašla na kriva pota.

ZAHVALE.

Neki vojak za večkratno uslišanje. — Neka oseba presv. Srcu Jezusovemu in Mariji Pomočnici kristjanov za več uslišanih prošenj. — Barbara Kvartič presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Antonu, da je bil

njen očem ozdravljen od hude bolezni v glavi. — Marijina hči iz Čateža ob Savi presv. Srcu Jezusoveu in Marijinemu ter sv. Antonu P. za ozdravljenje bolnega sorodnika-vojaka. — Pepica G. iz Celja Lurški Devici in sv. Jožefu za srečen izid operacije. — Frančiška Nose iz Strug na Dolenjskem prebl. Devici Mariji za zadobljeno zdravje. — Neka oseba iz Češnjice Materi božji ter sv. Antonu za uslišano molitev v zelo važni zadevi. — Z. K. v L. presv. Srcu Jezusovemu in Mariji Pomagaj, da se je našel po dvanajstih mesecih mož-vojak. — O. F. v K. presv. Srcu Jezusovemu ter Mariji Pomagaj za nepričakovano rešitev iz zadrege. — Marija Cerkvenik iz Lokve na Krasu Devici Mariji ter sv. Antonu Pad. za uslišano prošnjo, da se je njen mož po desetih mesecih oglasil iz ruskega ujetništva. — Amalija Damjan iz Št. Jurja pri Litiji presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu Pad. ter sv. Frančišku za popolno ozdravljenje na duhu in telesu. — Sin, da bi se srečno vrnil iz vojske. — Vsi našim molitvam priporočeni. — Vse že priporočene a še ne izpolnjene zadeve. — Važna zadeva celega naroda.

Darovi.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali čč. gg.: Alfonz Zavrl, kaplan v Črnavrhu nad Idrijo, 19 K 07 vin.; Tomaž Rožnik, župnik v Dobrniču, 24 K; Janko Borštnar, župnik na Sv. Gori (zbirka v šentlenarski župniji) 7 K 96 vin.; Janko Petrič, mestni župnik šentpeterski v Ljubljani, 105 K 20 vin.; M. Drolc, župnik na Bohinjski Beli, 9 K; Gr. Šlibar, župnik v Rudniku, 12 K 36 vin.; J. Kete, kaplan v Št. Vidu nad Ljubljano (donesek iz Zagorja ob Savi), 9 K 06 vin.; Martin Jurhar, katehet v Konjicah na štajerskem, 50 K; J. Müller, župnik, Dev. Mar. v Polju, 42 K; Viktor Čadež, kaplan v Trziču na Gorenjskem (druga zbirka), 42 K; iz Predoselj 5 K.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Mengeš 170 K; Selca 30 K; Dolenja vas pri Ribnici 6 K; Šmartin pod Šmarno goro 35 K 66 vin.; Stranje 2 K 70 vin.; Križanska Marijina družba 69 K 40 vin.; Šmartno pri Litiji 120 K; Št. Jernej 30 K; Nova Oselica 38 K 50 vin.; Trstenik 16 K 60 vin.; Dobrnič 75 K; Št. Lenart nad Škofjo Loko 5 K 60 vin.; Predoslje 70 K; Sv. Peter v Ljubljani 236 K 41 vin.; Cerkev Srca Jez. (nabrala gdčna. Al. Gradišar) 16 K 40 vin.; po dr. Nastranu iz Gradca 52 K (zbirka B. Staudekar); Svibno 43 K; F. Kupčič v Celju 3 K; Lichtenturnska Mar. družba 45 K 60 vin.; neimenovan 80 K. Karolina Knoblehar

v Novem mestu poslala zadnjič ne 20 ampak 25 K.

Za vojaško-misijske namene. Cecilija Ogruč, Polje, štajersko, 5 K; Marijina družba v Tunjicah 11 K 20 vin.; po p. č. župnem uradu v Radečah pri Zid. mostu 20 K.

Za kruh sv. Antona. Neimenovana iz Begunj na Gorenjskem 5 K; g. Ant. Kolar, župnik, Št. Ilj, 10 K; neimenovana iz Budina, štajersko, 2 K.

Za odkup zamorčka z imenom Martin. Jožefa Bokal, Križe pri Trziču, 30 K.

Za afrikanse misijone. G. J. Miklavčič, župnik, Zavratac, 20 K; Terezija Skubic, Šmartno pri Litiji, 40 K.

Za misijone. G. Hülsmann, kaplan, Hamborn, Nemčija, 2 K.

Za zamorske otroke. Helena Zagoričnik, Št. Peter v Sav. dolini, 30 K.

NAROČILA UPRAVNIŠTVA.

Cenjenim naročnikom! Leto se bliža svojemu koncu. Pripraviti se nam bo treba za novo. Poravnati moramo v prvi vrsti vse morebitne zastanke, obenem pa kot zvesti naročniki misliti na pravočasno obnoveitev naročnine. Čim preje storimo svojo dolžnost, tem preje smo prosti te sicer male skrbi in tem bolj olajšamo ogromno novoletno delo pri upravnishvu v Ljubljani. Iz tega razloga je uprava že tej številki priložila za pošiljatev naročnine potrebne položnice. Naj bi se jih poslužil vsak pravočasno! Glede izpolnitve položnic predvsem vpoštevaite to-le: Vsak naj zapiše na srednji del položnice natančno svoj naslov. Prosimo pa tudi vse cenj. naročnike, da oddajo naročnino na svoji domači pošti, torej tam, kjer list prejema jo. Dosedanji naročniki ne pošiljajte naročnine po nakaznici, ker si s tem napravljate nepotrebne stroške. Vsak star naročnik naj se poslužiti položnice. Če bi je pomotoma ne dobil, naj jo zahteva. Potem naj jo pa izpolni natančno po predpisu in zapiše poleg imena: Star naročnik!

Vsem skupaj in vsakemu posebej pa kličemo letos ponovno: Razširjajte našega »Bogoljuba«, pridobite mu mnogo novih naročnikov!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Za prih. številko naj se rokopisi pošljejo prav kmalu, najbolje takoj, vsaj pa do 10. decembra, da bo mogla iziti še pred Božičem.

tovščine v bratovski cerkvi; i) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; g) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; h) udom molitvenega apostolstva v javni cerkvi; i) udom Marijine družbe; j) udom družbe krščanskih družin; k) udom bratovščine za duše v vicah; l) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

13. Ponedeljek. Zvel. Janez Marinonij. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

25. Sobota. Božič. Popolni odpustek: a) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) udom rožnovenske bratovščine v bratovski cerkvi; mesto molitve v bratovski cerkvi more spovednik naložiti drugo dobro delo; c) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; d) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; e) udom Marijine družbe; f) udom družbe krščanskih družin; g) udom družbe za duše v vicah. — Odpustke rimskih štacijskih cerkvâ zamorejo dobiti vsi tisti, ki so navedeni v letošnji 4. številki »Bogoljuba« v izkazu odpustkov za Velikonoč. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

26. Nedelja, zadnja v mesecu. Popolni odpustek tistim, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo rožni venec.

27. Ponedeljek. Sv. Janez Ev. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa, kakor 2. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; mesto obiska bratovske cerkve jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo; c) udom bratovščine preč. Srca Marijinega.

izborne se je obnealo za vojake v vojski in
aploh za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gihu, influenci,
prani, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capici oompos.

Nadomestilo
za **Sidro-Pain-Expeller.**

Steklenica kron. — 80, 1'40, 2'—.

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni »Pri zlatem levu«,
Praga, I., Elizabetna cesta 6.

Dnevno raspošiljanje.

Razširajte „Bogoljuba“!!

Misijon.

Herke iz dobrih rodbin, ki čutijo v sebi poklic za redovništvo in se hočejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijonskemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

633

Dunaj XXI. Leopoldauerstrasse 123.

Gamaše za ovijanje

iz l. sivorujavega komisnega sukna, dalje pletene, poljsko zelene

gamaše za ovijanje

par K 3 90 iz Krnova (Jägerndorf) proti takojšnjemu plačilu. Vzorec franco po povzetju. Pri večjem odjemu znižane cene.

Telovniki z rokavi

iz mehkega, dobro grelnega sukna za zimske suknje, podloženi s flanelo, rokavi iz prešitega močnega pat. klota

komad K 16.—

V zalogi v dveh velikostih, za srednje in močnejše osebe.

Razpošiljalna sukna

RUDOLF FOUKAL

2406

Krnov, avstr. Šlezija.

5 vinarjev

stane dopisnica, potem katere izvolite zahtevati moj glavni cenik s 4000 slikami, obsega: ob bogato izbero pripravnih predmetov za vsakdanjo rabo in darila; cenik se pošlje vsakomur zastonj in poštne prosto.

Prva tovarna ur JAN KONRAD,
o. in kr. dvorni založnik, Brnx št. 1223 (Češko).

Pristne nikeln, žepne ure po 4-20 K, 5— K.
V srebru 8-40 K, 9-60 K. Nikeln, budilka 2-90 K,
ure s kukavico 7-85 K, ure z nihalom 9— K.
Pošilja se po povzetju. — Neugajajoče se zamenja ali denar nazaj.

572

SANATORIUM · EMONA
 ZA NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI.
 · PORODNIŠNICA.
 LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
 SEF · ZDRAVNIK · PRIMARJ · DR · FR · DERGANČ

500 K

Ria-Balsam.
 1625 Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi.
 Cena lončku z jamstvenim pisrom K 1.—, 3 lončki K 2·50, 6 lončkov K 4½.
KEMENY, Kaschau (Kassa) 1., poštni predal 12/102, Ogr.

Bogata zaloga 546

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev
 pri
Ivan Jax & sin
 Ljubljana,
 Dunajska cesta 17.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

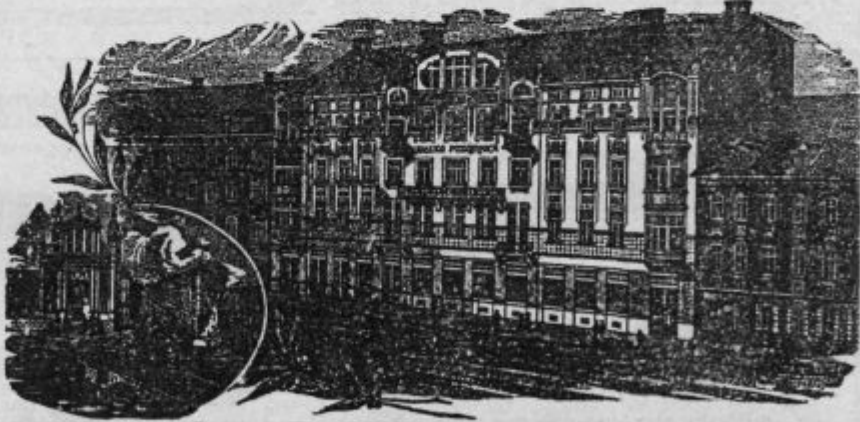
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

4 ³/₄ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4·75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 mil. jonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezpla. na razpolago.

Načelstvo.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejeman:

celoletno	K 26.—
polletno	„ 13.—
četrletno	„ 6·50
mesečno	„ 2·20

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v natisk vsakojake tiskovine od preproste do najfinejše izvršitve.